Ն. 4722 — 1900 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24—25 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԼՍԻ — 1318 ՐԱՄԱԶԱՆ 16 — ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ

20 ԲԱՐԱ

ՃԵՐՈՏԵԻ ՇԱՐԳԻՅԵ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷՃԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլբդ	6 այլբդ	3 այլբդ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 զր.	70 զր.	40 զր.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մեէհիայէ 20 զբուշտան

صاحب امتياز: جيوەلكيان — ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جريدۀ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

Ամբողջ վեց ամիսի զր. 5
Հինգ ամիս սահիպէ 11է 10բ. հս. » 3
Մեվասը նոքիյա տաբը պէնալեր մէհհանէն գապուլ օլունաճագ վէ աբրմ օլունմայան եէրլագ իսաէ օլունմայաճագ

Իսարէխանէսի Սթամպօլա Գազէթա Ալի հասաէսինէ նումէրօ 20 ՃԻՎԷԼԻԷԿԵԱՆ մաթպասանա մէր։ Գեանֆիֆէի մէվասա հագգընա կազէթանըն սահիպ վէ մեսուլ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԻԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԵԷՆԻ ԹԷՖԻՐԻԳԱՄԸԶ

Գու կիւնէն իթթիպաբէն՝

ՍԱՐԸ ԷԼՊԻՍԷԼԻԷՐ

նամբյլա եէնի պիր Թէքիրդա նէյր էթմէյէ պաշլայօրբզ։

Ղայէթ ճալիպը տիգգաթ վէ իպրէթամիզ օլան մէղքիւր բօման իրզ. Ամէք եֆէնտի թարաֆընան թերճէմէ խրիլակիկնաէն, եֆէնտիի մուսիլէյհին չիմտիյէ գասար թէրճէմէ էյլեմէկի բօմանլար կիպի, իւլու եէնի թէֆիրդանընն տա ուժում օգույանլարընմզ թարաֆընան քէմալը տիգգաթ վէ բաշկէթլե օգուսանասը վէ լիսանիօգթան նազարբյա տախի՝ Ֆրանսըզմա թարիֆաթ վէ թազիրաթըն Թուրքէճէյ հէյնը թերճէմէսինէ Ալիք եֆէնտինին իպրազ էյլեմէկի իգթիսարը ֆէվգէլատէտէն ումմանը խաթիֆատ բաէմէկի չիւգհէսիզ տիր։

ԿԻՒՆԼԻՒՏ՝ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ալոֆբ. դեկտ. 25տէ Թրանսվալըն Ուիթբէյթ մուհաբէզէսինէ Բուսթալը պինդաշը Բէթբօվսքէֆ վէ Բլօվէնֆ Թէլէֆ օլմուշլար տբը։

Թրէյ-Զինաէն Ֆրանֆֆուրթը Զայնանկ կազէթասընա պէր վէճհը տիր։

«Վէ Հունկ Շանկ իլէ բրէնս Զինկին Զին իմբրաթօրընա Թէգլիդ էթտիգլերի չերտիրը սուլհէյէ մէյանընտա, Բէյ-Թանկ վէ Շօ-Հայ Գուան իսթիհքամաթընը եէր իլէ եէքսան օլմասը, վէ Թուզ, ափիյոն վէ Լիտն վաբիտաթընը իսաբէսի եէնէպի տէվլէթլերին էօհաէսինէ վերիլմէսի լարթլարը տախի մէվճուտ օլուպ, միւշքիլաթ՝ եալընդզ թազմինաթտան նէշէթ իտիյօր։»

* *

Գանթօնտան ալընան մալիմաթա կէօրէ, պիր Ֆրանսըզ թօր կանպոթը՝ Գաթօլիքլերի մուհափազա էթմէք վէ ասն գարբշնզբշլար մազտուրլարընա վերիլմէսէք թազմինաթը ամմագ իւզէրէ Սբ-Ֆիանկ նէհրի իւզերինտէ Գուրիսյա հարեքէթ էթմիշ տիր։

Բարիզտէ Փէվգէլատէ սօուգ իսբաթ հիւքմ էյլեմիկինէն, պիր գաշ քէշի սօուգտան տօնուպ վէֆաթ էթմիշլեր տիր։

ՏԱԼԻԼԻԹԷ

ԽԸՐԳԱԻ ՇԷՐԻՓ ԱԼԱՅԸ

Խըրգաի չէրիֆ ալայը՝ տիւն մուբանթան սուրէթաէ իճրա օլընմըշ տբը։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ սաաթ 6½ բատտէլերինտէ 4 աթլը պիր ֆայթօնա բաքիպ օլարգ լարը, վէ գարշըլարընա Սէրասքէր տէվլ. աթուֆ. Րիզա բաշա հազրէթլերի պուլընմըշգլարը հալաէ իւչինճի գարույա միւսաաֆիրլիք էթտուպ, օրատա Խազինէի Հիւմայուն գարու քէթխիւսասը սաատ. Էհտէմ պէյ հազրէթլերը վէ տիկէր պազը պէօյիւք մէմուրլար Թարաֆընան իսթիգպալ օլունմըշլար, վէ օրատա արապատան էնիպ եիրիյէրէք Պաղտատա քէօշքիւնէ ազիմէթ պուլյուրմըշլար տբը։

Պիր միւատէթ իսթիրահաթ պուլրըլգտան սօնրա Խըրգաի Շէրիֆ տաբէսինէ ազիմէթ օլունմըշ տբը։ Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ եէտը Հիւմայունլարը յլա Խըրգաի Շէրիֆին մահֆազասընը աչըպ էօրմիշլեր, վէ միւթէագբպէն սուտուր իտէն իրատէի Սէնէյէ իւզերինէ Զաթը հազրէթը Սատրազամի իլէ Շէյխիսլամի վէ սօնրա վիւքէլի ֆիկհամ վէ միւշիրան վէ իւլեմա վէ րիճալը քիրամ վէ պէնտէկեանը տաբէի՝ Խըրգաի Շէրիֆի տաբէսինէ կիրէրէք զիյարէթ էթմիշլեր, վէ քէնարլարընա մուգատտէս պէյթլէր իչլենմիշ մէնտիլերէ նաիլ պույրըլմըշլար տբը։

Ռէսմը զիյարէթին խէթամընտա Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ տաբէի մէզքիւրէտ նամազ գըլըպ, օգունան Գուրան վէ սաիր տուալարը տէխնէտիքտէն սօնրա եինէ Պազտատա քէօշքիւնէ Թէշրիֆ պույուրմըշլար տբը։

Սաաթ 11ի 20 կէչերէք Զաթը հազրէթը Շեհրիյարի՝ Պաղտատա քէօշկիւնտէն եիւրիւյերէք, իւչիւնճի գարույա գատար կիթմիշլեր վէ օրատան արապայա բաքիպէն գարշըլարընա չահզատէի հիվանպաթթ տէվլ. նէճապ. Պիւրհանէտտին էֆէնտի. հազրէթլերիյլէ Սէրասքէր տէվլ. աթուֆ. Ռիզա բաշա հազրէթլերի պուլընտըգլարը հալաէ եալըզլը գարույա պիլմուվասէլէ էրենէ Թէրճէմէ վաբօրընա բաքիպ օլարգ սաաթ 12էյէ 10 գալարգ Օրթաքէոյտէ եէնի իսքէլէյէ մուվասէլէթ, վէ օրատան ֆայթօնիւվար օլարգ Թաշ-Ներտիվէն Թարիգիյլէ Եըլըզ Սէրայը Հիւմայունլարընա ավաէթ պույուրմըշլար տբը։

Ազիմէթ վէ ավտէթը Հիւմայունտա կիւզէրկեահը Միւլիւքտանէտ ասասքիրը վէ Թէպաահ Շահանէ սաֆպէսթէի իհթիրամ օլմըշլար տբը։

Ցիւն Զաթը հազրէթը Բատիշահի Թօրգաբու սէրայընտա պուլընտըգլարը սըրատա ասքէրէ աթիյէի Սենէյէ Թէվզիր օլընմըշ տբը։

Մագամը Վալիտէ Սուլթան հազրէթլերի իլէ հարեմ սէրայը Հիւմայուն էրքէանը տիւն Խըրգաի Շերիֆի ըտմը զիյարէթինի էյֆա էյլեմիշլեր, վէ էսկի Ալի Բաշա ճամատէսինէանի տաբէի մախսուսէտէ պուլընան տիկէր Խըրգաի Շերիֆի տախի զիյարէթ էթմիշլեր տբը։

Զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ մախսուս օլմագ իւզրէ Խըրգաի Շերիֆի վէ ենէրիունը Հիւմայուն խասէմէլերի Թարաֆընան Թերթեպ էտիլեն նէֆիս Թասվիր 5 թապալ օլարգ, Եըլըզը սէրայընա կէօնտերիլմիշ տիր։

Խըրգաի շերիֆի ալայընտա պուլընան ասքէրէ իֆթիտարիյէ օլարգ նէֆիս ըէյնիրլի բիտէլեր թէվզի վէ իֆթա օլունմըշ տբը։

Սէրասքէճճատէճի սաաթ. Իզզէթ պէյ հազրէթլերի տիւն Այա Սոֆիաի Ռէպիրէ վէ պազը մէտրէսէլերի ազիմէթլե գէյունլար քէսաբիրէրէք, ֆուգարա վէ միւհթաճիյնէ էթ, եգմէք վէ աթիյէի Սենէյէ Թէվզիր էթմիշ տիր։

Զանզիպարտա քէտին Տար իւս Սելամ՝ շէհրի վալիսի օլուպ, միսաֆիրլիքլէ Տէրսաատէթտէ պուլընան Սիւլէյման էֆ. հազրէթլերի՝ երզան պուլրուլան միւսաատէի Սենէյէ իւզերինէ տիւն Խըրգաի Շերիֆի զիյարէթի էնասընտա հազըր պուլընմըշ տբը։

Ցիւն Խըրգաի Շերիֆի ալայընտա ումումի բօլիս գոմիսեր վէ չավուշ վէ էֆրատը եէքթարզ եէնի էլպիսե կէյմիշ օլուգլարը հալաէ սելամա տուրմուշլար տբը։

—Զաթը հազրէթը Սատրազամի քէսպը աֆիյէթ էյլեմիկինտէն, տիւնքի Խըրգաի Շերիֆի ալայընտա հազըր պուլընմըշ տբը։

—Հիճազ թէլէկրաֆ խաթթընընը Շամտան պաշլայան չիւպէսինէն Մէտինէյէ եէթիշտիկի՝ վէ ճումտա էրթէսի կիւնիւ բէսմը քիւշատը իճրա օլունտըղը՝ Սուրիա վիլայէթինտէն Մապէյնը Հիւմայունա չէքիլէն թէլէկրաֆլարան անլայընմըշ տբը։

—Պաղտատ, Պասրա վէ Մուսուլ վիլայէթլերի գարու քէհեասը խայրի էֆ. վէֆաթ էթմիշ տիր։

—Եավէրանը Շահանէտէն սաատ. Գէնան բաշա հազրէթլերինէ ֆէրիգլիք բիթպէսի թեվճիհ պույրըլմըշ տբը։

—Ալէմանիա իմբէրաթօրընընն Զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ հէտիյէ էյլեմիկի չարուգ աթէյլի թօրընը՝ սուտուր իտէն իրատէի Սենիյէ իւզերինէ, այնը օլարագ օն գրթասընընն եաբըլմասընա Թօբխանէի Ամիրէ ֆպրիգալարընճա պաշլանաճագ իմմշ. Պունլարընն չէլիքլերի Թօբխանէի Ամիրէ ֆրունլարընընա եաբըլմըշ տբը։

—Ատանա վիլայէթինին ահվալը զրաիյէսինի թէֆթիշ իչիւն իյճագ իտէն թէտպիրլերի պիլտիրմէք իչիւն մէմուր թային օլընան հէյրէթ՝ դէկտեմբեր 21տէ Մէրսինէ եէթիշմիշ տիր։

—Պահրը Սէֆիտ Ինկիլիզ ֆիլոսընտան 10 գրթա սէֆինէ դէկտ. 21տէ Սելանիկ սուլարընա եէթիշմիշ տիր։ Մեզքիւր սէֆինէլեր պիր գաչ կիւն գալտրգտան սօնրա եուլան սուլարընա կիտէճէքլեր իմիշ։

—Թի.րքիտատա իրէքէրիլիք սենաաթընընն Թէրագդսընը Թէեմին էթմէք իչիւն էթթիխազը իյճագ իտէն թէտպիրլերտէն օլմագ իւզրէ էհալիյէ մէճճանէն էթաոը լազըմ կէլէն Քութ ֆիտանլարը վէ սաիրէ պէտէլ վէ մէսարիֆը նագլիյէսինին ումուրը զրաաթ իչիւն թէֆրիգ օլընան 300 քիլսուր պին զ.տան թէսվիյէսի հագգընտա, Օրման, Մեսաին վէ Զրաաթ նէզարէթինճէ մէրճիինէն վուգու պուլան իսթիֆան իւզերինէ ճերէյան իտէն միւզաքէրէտէ պիր գարար վերիլմէսի իչիւն Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինին միւթալեասը սօրբլմասը լիւզումը տերմէյան իտիլմիշ օլտուղընտան, պու պապտէքի միւթալեանընն իչարը լազըմ կէլէճէկի նէզարէթը միւշարէյէհայա պիլտիրիլմիշ տիր։

—Թէքիրտաղ միւթէսարրըֆը սաատ. Շերիֆ բաշա հազրէթլերի տիւն ադգամ մահալը մէմուրիյէթինէ կիթմիշ տիր։

—Կիւմիւլճինէ սանճաղը զապտիյէ թապուրընը՝ մահալլինճէ թէչքիլ օլունան գումիսինը մախսուս մարիֆէթիյլէ թէֆթիշ օլունըպ, աչըգ զուհուր իտէն ադչէտէն տօլայը մէզքիւր թապուր հէյէթինտէն լազըմ կէլէնլերին լիքինճի օրտուի Հիւմայուն տիվանը հարպընտա իճրաի մուհաքէմէլերի իրատէի Սենիյէ իգթիզասընտան պուլընմըշ տբը։

—Իքինճի օրտուի Հիւմայուն միւհիմմաթը նարիյէսինին թէֆթիշինէ մէմուր սաատ. Մէհմէտ Ալի բաշա հազրէթլերի իլէ Թօբխանէի Ամիրէ թէճրիպէ տաբէսի աղասընտան Լուֆթի պէյ՝ տիւն Տերսաատէթէ կէլմիշլեր տբը։

—Պու սենէ Տիարպէքիրտէ զըրաաթճա բէք զիյատ պէրէքէթ կէօրիլիպ, Տիարպէքիրին մէշհուր պուղայլընան բէք չօզը քէլէքլեր վասբթասը իլէ չայտան Մուսուլ վէ Պասրայա կէօնտերիլմիշ տիր։ Շաթ նէհրինին սուլարը եազմուրընը վէ գարընը չօգ եազմասընտան տօլայը եիւքէլմիշ տիր։

—Զապբթան վէ ասքէրտէն օլուպ տա պիրէր սուրէթլէ չունա պունա պօրճը պուլընանլար հագգընընտա նէ սուրէթլէ մուամէլէ իտիլմէսի սօրուլարընը թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն իչիտիլերէք, զապբթան վէ եֆլատը ասքէրիյէտէն պօրճը պուլընանլարընն մաշլարընտան անճագ բուգը նիսպէթինէ թէվզիֆաթ իճրա գէլընմասը վէ պունտան զիյատ թէվզիֆաթ իճրասըյլա քէնտիլերինին միւշքիլաթ վէ զարուրէթէ տիւշար իտիլմէմէլերի խուսուսընա իրատէի Սենիյէ սուտուր էթմիշ տիր։

—Թօբգաբու Սէրայը ճիվարընտա Արաղ թարզը մէյմարիսինտէ վէ զայէթ կիւզել պիր սուրէթտէ 100 մէթրօ մուրապպա եէր իւզերինէ եաբըլան զապբթան օտալարը յլա միւշթէմիլաթը վէ եաբըլան խազինէի Հիւմայուն գարագօլխանէսի տիւն սէրայը մէղքիւրէ թէչրիֆը Հիւմայուն վուգու պուլուշը սըրատա բէսմը քիւշատը իճրա օլընմըշ տբը։

—Իդդամ կազէթասը՝ Տերսաատէթտէ պուլընան սազէզ Լաթին Գաթոլիք բուհանիլերինտէն Հիսսինթ Լոյսընը Բում Բաթրիգխանէսինէ միւրաճաաթլա՝ Օրթոդոքս Քիլիսէսինի գազուլ էթտիկնի եազմըշ իսէ տէ, Մանիրօ մէվզուգէն պլտընը մալիմաթ իւզերինէ պու հավատսի գաթիյէն Թէզիպ իտիյօր։

—Կէչէնլերտէ Սիւլէյմանիյէտ զուհուր իտէն եանկընը սէօնտիւրմէք իչիւն՝ Ֆրանսա սէֆարաթխանէսինին Վիրոբ նամ մայէթ վաբօրը Թաիֆէլերինտէն պիր թագըմը եանկընը մահալինէ կիտիպ, պունլարտան պիրինին տուվար ալթընտա գալարագ մէճբուհ օլտուղընը եազմըշ իտիք։ Տէրսաատէթ մէրքէզ գօմանտանը սաատ. Սաատեատին բաշա հազրէթլերի պիզզաթ խասթախանէյէ կիտէրէք, խասթա պուլընան նէֆէրին ահվալը սըհհիյէսի հագգընտա մալիմաթ իսթէմիշ տիր։ Զաթը հազրէթը Բատիշահի տախի Ֆրանսըզ նէֆէրաթընընը էնանի հարբգտէ իպրազ էյլեմիկի չէճաաթընը իչիտերէք, եավէրանը Շահանէլերինտէն պիրինի մէզքիւր սէֆինէյէ կէօնտերմիշլեր վէ մէմուրինէյէթը Շահանէլերինի թէզիր վէ անլերէ թախլիսիյէ մէտաալալարը վերիլմէք էյզրէ խիմէրինի իսթէմիշլերտիր։ Պունտան մաաա՝ Օսմանը զազբթանընտան պիրի՝ Ֆրանսըզ սէֆարաթի պաշ թերճէմանը իլէ խասթախանէյէ աշիմէթլե, թարֆը հազրէթը Բատիշահէն մէճբուհ զապբթ ամթյէ Սենիյէ վէ պիր զըթա Մեհմիտ նիշանընը թէսիմ էթմիշ տիր։

Թիւրքճէ կազէթալարտա օգունաբզընա կէօրէ, պազը մուզիրբ եէխասընը, Գրեզովա վէ Օխրի վէ Տեմիր Հիսար վէ Բէսինէ թարաֆլարընտա հայտուսզգ էյլեմիքլերի Մանասթիրը վալիսի թարաֆընտան իչիսիմէսի իւզերինէ, հեման զապթ էյէ ալայընտան միւսասիպ մզգտար պիր միւֆրեզէ մէզքիւր մահալլերէ կէօնտերիլմիշ, վէ մէրզգում իւչերրանընն եազընտա տէրտէսթ իտիլիպ, բէնչէի գանունա թէսլիմ իտիլճէճլերի տէրքեար պուլընմըշ տբը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Զաթը հազրէթը Բատիշահի տիւն սաաթ 11½ բատտէլերինտէ Խըրգաի Շերիֆի զիյարէթինտէն վաբօրլա Օրթաքէոյէ եէնի եաբըլան իսքէլէյէ միւվասէլէթ, վէ օրատան ֆայթօնիւվար օլարգ սէրայը Հիւմայունա ավտէթ պույուրմըշլարը սըրատա, Թաշ Ներտիվէն նամ մահալտէ Օրթաքէոյ մէզքիէսի էրքէք վէ զըզ 80ի միւթճավուզ թալեպլերի՝ էլլերինտէ Օսմանը պայրագլարը պուլընընը վէ պէրապէրլերինտէ մէզքիէպին իտարէ հէյէթի ազալարը իլէ մուալլիմլերի վէ Թաղ. Խորհուրդ Ատանապատի՝ Մապէյնը Հիւմայուն աթքպաբանան, Տէօրաունճի Տաբէի Պէյէտիյէ Սըհհիյէ միւֆթիթիչի վէ Մէքթէպը Թըպպէյի Շահանէ մուալլիմի մերալայ Մանուէլեան իզզ. վահան պէյ օլընընը հալտէ, կիւզէրկեահը Հիւմայունտա սաֆպէսթէի սէլամ օլարագ, մէտհիյէ հազրէթը Բատիշահիյի միւթեզամմէն Թէրթիպ օլընմըշ պիր նազմէյի թերէնիւմ էթմիշլեր, վէ մէզքիւր նազմէնին միւզէյյէն սուլարը

Գրէգորիոս Սէրայը ճիվարընտա Արաղ թարզը մէյմարիսինտէ վէ զայէթ կիւզել պիր սուրէթտէ 100 մէթրօ մուրապպա եէր իւզերինէ եաբըլան զապբթան օտալարը յլա միւշթէմիլաթը վէ եաբըլան խազինէի Հիւմայուն գարագօլխանէսի տիւն սէրայը մէղքիւրէ թէչրիֆը Հիւմայուն վուգու պուլուշը սըրատա բէսմը քիւշատը իճրա օլընմըշ տբը։

Իդդամ գասիեէյի լիսանը Օսմանի մուալլիմի Կուրտիկեան Սահէտան էֆ. Քէրքիպ իտուպ, Թախթաճեան խաչիկ էֆ. Թարաֆընան տա ալթուն եաղըլար իլէ եաղըմըշ վէ գըրմըզը աթլաս իւզերինէ վազ օլընմըշ օլարագ, խաքիբաթ Շահանէյէ թագարմ իսթիմիշ տիր։

Կեդր. Վարժարան իլէ Ս. Փրկիչ խասթախանէսի Որբանոցը թալեպլերի տախի տիւն կիւզէրկեահը Հիւմայունտա սաֆպէսթէի սէլամ վէ իհթիրամ օլարագ, արիզէի ուպուտիյէթիֆէրիզէլեր թագարմ իթմիշլեր տիր։

Ալաբզըմզը մալիմաթը խուսուսիյէյէ կէօրէ, կէչէն ճումտա կիւնիւ Ուսուսն. Խորհուրդտա, բազար կիւնլերի իճրա օլունաճագ մուալիմլիք աբրալերինն թէֆերրուաթը, մուալլիմլերը վէ թէտրիս օլունաճագ մատտեսլեր սուրէթը գաթիյէտէ գարարլաշըրբլմըշ օլմագլա, բարբրիմսոզ Ս. Մնուտդ եօրթուրանան սօնզրա ադտը բեթիմա իսթեճեք օլան Գաղ. Ժողովա թագարմ օլընաճագ տբը։ Մէտմուսթա կէօրէ, պու սենէ Սիպլի (Տիկին Զապէլ Ֆոնելեան), Ֆօգթ. Մատթէոսեան, Թէրզեան էֆ.լեր վէ տիկէր եէնի քիմսէլեր տախի քէնտի իսթիսասլարընա միւթէալիգ մատտեսլեր իւզերինէ սերալեր սեօյլեյէճէքլեր իմիշ։

Պէյօղլու քիլիսէսի Գաղ. Խորհուրդը՝ Եըլդաշը միւնասեպթիյլէ էսայեան մեքթէպինին 140 նէֆեր չակիրտանընա պիրեր գաթ ելպիսե եաբարբմագա օլուպ, մեսարիֆին պիր գըսմընը քիլիսէ սանաղընան թէսվիյէ իտէճէք, վէ պիր գըսմը իչիւն տէ Պէյօղլու աղնիյասընա միւրաճաաթ էյլեյէճէք տիր։

Թէքիրտաղընա Առաջ. Տեղապահ թային օլունան Յակոբեան Տ. Վահան վարդապետ՝ պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտիյօր։

Թրապիզօնտան Բաթրիգխանէյէ եաղըլան պիր մէքթուպտա, Առաջնորդզգ նամզէտլերի ճեռվէլինտէ իսմէրի զիքր օլունմագ իւզրէ, թաշրատա իյֆաթ մէմուրիյէթէ միւգթեսիբ՝ Ս. Երուսաղէմ Մխաբանլարընտան քի՞մէրը գապիլը իսթիխատ օլուուգլարընա տաբիր մալիմաթ թալեպ օլունմըշ տբը։

Սամսթեա Ս. Գէորգ քիլիսէսինէ միւճեատատէն ընթիխապ օլընան Թաղ. Խորհուրդ ազասընընն պէյրիք գըսմը՝ նիհայէթ մէմուրիյէթը մէզքիւրէյի տէրէօհատ իթթիխապ էտիլմիշլեր տիր։

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Բարիզ 6 յունվար.—Կամպէթանընն էօլարյի ժարարիւէր խանէսինէ սէնէվի զիյարէթ պու կիւն վուգու պուլմուշ տբը։ Հարպիյէ նազբբը ժէնէրալ Անտրէ օրատա հազբը պուլընըզ, հագգընտա պիր նիհայիյէթ էվէճճիհքեաբանէ իպրազ օլունմըշ տբը։

Ժէնէրալ Անտրէ իւլ պահրիյէ նազբբը Մ. Լանընան՝ տէնիզ ալթը սէֆիրնէլերինն եէնի թէճրիպէլերինտէ հազբբ պուլընմագ իւզրէ պու ագշամ Շերպուրկա հարեքէթ էթմիշլեր տիր։

Բէրլէրոպուրկ 6 յունվար.—Խաղեր վերիլտիկինէ կէօրէ, Բուսթա՝ սօղրուտան սօղրույա Զին իւլ միւզաքէրէ խաճէճ, վէ Թանկթէն էյլեթինի թահթը իշզալինէ ալաճագմըշ։

ԶԵՆՈՒՊԻ ԱՖՐԻԿԱ ՄՈՒՀԱՐԵՊԵՍԻՆԻՆ ԹՍՐԻԽԻ

Ինկիլիզ մեչհուր բոլիթիգա էրպապլենան Մ. Ամէրի պու իւնվան ալթընա միւհիմմ պիր էսէր եազարագ, պիրինճի ճիլտին Թսյդ կազէթասը իտարէխանէսի վասբթասբյա նէշը իթթիրմիշ տիր։ Միւէլլիթ Թրանսվասլ մուհարեպեսինին լիւզում վէ մէչբուսյէթինի՝ կէրէք գավախը քիւլլիյենին էսպապը ումումյէի էասախէսի, կէրէք պու մատեյէ միւթէալիգ էսպապը խուսուսիպյէ իլէ իսպաթ էթմէք յոթէյօր, վէ պու խուսուսատաքի տելիպէրի տալիմա էվրագը բէսմիյէատէն ալարագ, Լօնտրա կազէթալարընին միւթատալրը օլան ույսուրմալարընտան ուղագլաշբյոր քի, իշքէ պու ճիհէթ՝ էսէրին գբյմէք վէ մեզիյէթինի ֆէվգէլատէ արթըրմըշ, վէ ումում Ինկիլիզ կազէթալարը թարաֆընտան թագտիրթը մախսուսէյէ լայբգ կէօրիւլմիւշ տիր։ Էվվելա՝ էսէրին մեախալինտէն չու ֆըգրալարը նագլ իտելիմ.

«Աֆրիգամ ճենուպի մուհարեպեսի՝ Նաբալէոն մուհարեպելէրինին խթթամընտան պէրի, Ինկիլիզերա թարիխինին էն միւհիմմ պիր վագասը օլմուշ տրը։ Պու մուհարեպե կէրչի ալեմը մեռենիյէթ ուզագ պուլբնան իքի քիւչիւք հիւքիմէթի՝ պէյիրք պիր իմբերաթօրլուքը տարպեսի ալթընա զեպուն էթմէսինէն իպարէթ կիպի կէօրենիյօր իսէ տէ, միսէպպիպ օլան ահվալ վէ միւգեթեղյաթը բոլիթիգյէնին էհէմմիյէթի, հարբեթաթը ասքերյէյենին ճեատէթի վէ ումում Ինկիլիզերա իմբերաթօրլուքընա վէ հաթթա էճենպի մեմալիքաթ տախի իլերի կէթերտիկի հըսսյաթը ամիգա սեպեպյէ հեր հալտե մեզգիր մուհարեպեսինին էհէմմիյէթը աղիմէսի թեհագգուզ էթմիշ տիր։ Հէյէ մուհարեպեի մեզգիրե սեպեպյէ Ինկիլիզերա օրտուսընտան իսթիգպալեր վէ թենսիգաթ, ճենուպ Աֆրիգանընն ահվալը բոլիթիգյէ վէ էգոնոմիգյէսինտէ վուգուս կէլճեք թեպետուալաթ եկինի պու մուհարեպեսինին թեեսիրաթը գաթիյէսինտէն օլմագ իւզրե Ինկիլիզերա իմբերաթօրլուքընը թեչքիլ իտեն միւթէալիգ մեմալիք վէ զըթալարընը թարզը իտարէլերինճե իւլերուտե հասբլ օլաճագ թեպետաուալաթ՝ մուհարեպեսինին թարիխ նոգթաթ նազարընտան էհէմմիյէթինի գաթ գաթ արթըրմըշ տրը։

Էվվելա մուհարեպե՝ պէյիրքպիր մեզալտրը մահալը սարթը օլան Ինկիլիզերա իտարէի ասքերյէսինին բեք չոգ չիւպելերինտե պիր թագբմ եոլբզլուգրը մեյտանա չեգմասընա վէսիյէ օլմուշ տրը։

Միւգթեսիր ամիրլերին ազլըզը, զապրեան վէ էգիպտտա թեգպիյէի ասքերիյենին նոգտանը վէ օրտուսընն իտարէի ումումյեսինի մեմալիք օլան քիմսեյլերին մեմալիքը սարիրտեքի պէյիրք օրտուլար մուսելինտե օլարագ թենիգաթ իճրասընա ատեմը իգ Ֆիտարլարը մեյտանա չեգմըշ տրը։

Ֆագաթ երինէ պու մուհարեպե՝ Ինկիլիզ նեգիբաթընն չեճասալարընը վէ ինտա տէրճեսինէ վարան ասար վէ մեթանեթլերինի վէ ումում Ինկիլիզ միւսթեմլեքեաթընն վաթանբերվերլիքլերինի վէ հիւքիմեթը մեզքեզիյե օլան մերպութիլեթը թամամլերինի իսպաթ էյլեմիշ տիր։

«Մուհարեպե՝ Ինկիլիբերա տեվլեթինին սարվեթը պահրիյեսի ումում տեվլեթլերեճ նասբլ թեալիմ իտիմեքտե օլտուղընը կէօսթերմիշ տիր։ Ինկիլիբերա 200,000 ասքերինի, եանի պիրիսին գարա գուվվեթինի տիւնեանընն օ պիր ուճունա տէօքմիշ օլտուղը հալե, կէյա պիր նէֆեր ասքերի մեմլեքեթի թերք իթթեմիշկիպ, նուֆուզը խարճեյեսինե զերրե գասար խալել կէլմեմիշ, վէ եճնէպի տեվլեթլերտեն հիչ պիրի անընն պու հալը իշթիզալինտեն իսթիֆատէյ գբյամ իթմեմիշ տիր քի՝ պու տա սարվեթը պահրիյեսի սայեսինտե տիր։»

Ճենուպի Աֆրիգա մուհարեպեսինին Ինկիլիբերայա տահա պիր ֆահաէսի ազգունմըշ տրը քի՝ օտա պիրլեհիվէ միւսթեմլեքեաթընն Ինկիլիբերա իմբերաթօրլուքընա օլան իթթիհատ պաղլարընը միւհեքեմլեշտիրմեսի տիր։ Մուխթարիյեթը իտարէյե մալիք օլան միւսթեմլեքեաթի իլե հիւսնի գարագէթ վէ իշթիրաքը մենաֆի՝ ուզուն պիր միւտաեթ իչին գուվվեթ էշմիշ տրը։ Ճենուպի Աֆրիգատա մուհարեպե իհթիմալ եհուշ կէօսթերբը կէօսթերմեզ, պիլճեմլի միւսթեմլեքեաթ՝ հիւքիմեթը մեքեզիյե ալզը մուավենեթ վէ խրամեթ իթմեշլերը տիր։ Մուսթեմլեքեաթտան կիտեն կէօնիլլիլերին չօգուղը սեպեպլի պու մուհարեպե ումում իսկիլիբերա իմբերաթօրլուքը թարաֆընտան իրթիյաշ օլընմըշ պիր ճեսիմ հարպ չէքիլնի արմըշ տրը։ Պու միւսթեմլեքեաթ ասքերի իչինտե Թրանսվասլը Ուրթլանտեր, եանի Ինկիլիբերա թեպատաքընտան օլան ճհալեսի են զեյատե իշ կէօրմիւշէր տիր։ Զաթեն մուհարեպե՝ օնլարը մուհաֆազա մեճնաֆեի իչին էնթիյաշ օլընմասը իտի։ հեր քեմ՝ մուհարեպե զուհուրինտեն սոնրա պունլար պիրիր թարաֆա չեքիլերէք, սեյրճի սրքաթը յա պագճագլար զաննընտա պուլունըր յոր իսի։ Ֆագաթ՝ իլանը հարպատան սոնրա Նաթալ վէ Իւմիտ Պրունը միւսթեմլեքեաթընա չեքիլերէք, թեչքիլ էյլեմիշլերի մունթազամ թազուլլարը մուհարեպե մեզգիրլերը տիր։

Մ. Ամէրի՝ մուհարեպեսին եսպապը ումումիյեսինի թատատա իթտիկի սրրատա, Հօլանտա վէ Ինկիլիզ ունուրլարընն Աֆրիգամ ճենուպիաեթի հալ վէ մեզգիլարընը թեագիգ իտիյօր։ Մումաիլեյհին ֆիքրինճե Մ. Գրիւկէր եալընըզ Թրանսվասլն մուհաֆազամ իսթիգլալը տէյիլ՝ Հօլանտա ճինսինին Ինկիլիզ ճինսինտեն իւսթիւնլիկի, վէ ճենուպի Աֆրիգատաքի ումում Ինկիլիզ միւսթեմլեքեաթընը իհաթա իտեճեք վասֆ պիր Պոեր հիւքիմեթի թէեսիսի ամալինե խրատեթ իթմեքտե իտի։ Ինկիլիբերա հիւքիմեթի իսէ՝ պիլաքս ճենուպի Աֆրիգատա իքի ճինսին տաիմ տիւշմանլրգ վէ հիւճումլարընտա պիր նիհայեթ վերմեք իսթեյօր։ Պու մագսատենի տէ Ինկիլիզ վէ Պոեր գավմլարընը հուգուգճա միւսավի պիր մեզգրատա Թուիմագլա իսթիհսալ իթմեք ֆիքրինտե պուլընը յոր իսի։ Ինկիլիբերանը պունլարա վէ եմլեքլերին հուսուլինտեն ումում Աֆրիգամ ճենուպի, վէ պիլխասսա Թրանսվասլ՝ միւսթեֆիտ օլաճագ իսի։ Զիրա՝ Պոեքլեր՝ Թրանսվասլ հիւքիմեթինին իտարեի ճահիլանեսինտեն իսէ՝ Ինկիլիբերանը գավախը հուգուգբերվերանեսինե թապի պիր ճենուպի Աֆրիգա մուիթահրա հիւքիմեթինին զիյրը թապեիյեթինտե մատատեթեն վէ մանեն տահա զիյատե թերագը իտեպիլիրլեր։

Պու պիրինճի ճիլտին պեյիւք գբսմը՝ ճենուպի Աֆրիգա թարիխ վագաալարընը՝ Պոերլերին մուխթելիֆ զեմանլարատաքի հիճրեթլերինի, վէ մատենլերին քեշֆինտեն պերու Թրանսվասլին քեշֆինտեն հավը տիր։ Պու գբսմատա հենուզ հեր քեսե մեճհուլ գալմըշ պիր թագբմ եէնի մալիմատա բասթ կէլինմէքտե տիր քի՝ պիր իքսինի նագլ ու տերճ իթմեկի միւնասիպ կէօրիյօրզը։

Պէօմֆոնթեյնի գոնֆերանսընընը՝ մեսելյէսի պիր նեթիյճեի միւսալեմեթքարանլեյ վարարբրմագ մագսատիյլե՝ 1899 մայիս վէ յունիս այլարը զարֆընտա մուգու պուլան միւզաքերաթընը մուվաֆֆագեյեթսիզլիքլե խրթամ պուլմասը իւզերինե ան ասբլ Պոեր նեսլինտեն օլուպ Ինկիլիբերա թապիրեյեթինի հաբզ պուլընան Իւմիտ Պրունը միւսթեմլեքաթընն Աֆրիգանընը էհալիսի՝ մուհարեպեյնին եօնլինի ալմագ իչչուն միւտասիլեյեթ զարբեթ եյլեմիշտիր։ 1899 յուլիս 27տե Մ. Զեմպրլեյն՝ բեյս Դրիւկեր թարաֆընտան ասն ատֆա օլարագ պեյան օլընան թեքլիֆլերին եէնարտեն ալեմլիթրաք թեագիգինի թեքլիֆ իթմը։ Մուշարեյեյհ՝ եճնէպի պիր ատվերին հաքեմ թային օլընմասընը սուրեթը գաթիյետե բետատ բաբրեք, ումում մուալագ մեսելյերին միւզաքերեսի իչչուն Պոեր վէ Ինկիլիզերատեն միւրեքքեպ մուսթեքիլ պիր գոմիսիոնը թայինինի թավսիյե եյլեմիշ իտի։

Մ. Զեմպրլեյնին պու թելեկրաֆընն միսուլի իւզերինե Սբր Ալֆրեդ Միլներ պու թեքլիֆի իմիտ Պրունը միւսթեմլեքեաթընն Աֆրիգանընը եհալիսինե թեպիդ իթմե. անլերտե՝ պունը քեմալը չեվգ ու մեսերբեթլե թեկագը իլե բեյս Դրիւկեր թարաֆընտան տախի գապուլ օլընմասընա չարչմրլար իսե տէ, մումաիլեյհ՝ Օրանժ բեյսի Մ. Շթեյնե աթիտեքի թելեկրաֆը կէօնտերմիշ տիր։

«Զեմպրլեյն՝ մուխթելիֆ գոմիսիոն թեքլիֆ իտիյօր։ Թրանսվասլ հիւքիմեթի պու թեքլիֆին գապուլինի իսթիգլալը թախրիպե մուատիլ պուլույօր։ Սիզին ֆիքրինիզ նե՞ տիր։ Լօնտրատաքի Թրանսվասլ մուհիպպլերի՝ թեքլիֆը մեզքուրը գապուլինի բեյս Դրիւկերտեն պա թելեկրաֆ բեճս իթմիշլեր տիր։ Հաթթա՝ Թրանսվասլը Լօնտրա ժեներալ գոնսոլսը՝ չեքմեկի թելեկրաֆտա՝ պու թեքլիֆին բետտի իլանը հարպ մագամընտա թեագգը օլընճաղը կիպի, մուհիպպլերիմիզին պիգաեն եիզ չեմիրմեյերինե սեպեպ օլաճագ տրը» տեմիշ տիր։

Բաբլամենթընն սերպեսթի ֆըրգասը ազասընտան Մ. Լապուշեր՝ մուսիրեյհ գոնսոլսա եազարը պիր մեքթուպտա՝ «Ալլահ աշգընա, բեյս Դրիւկերին պու գոմիսիոն թեքլիֆինին բետատիթմեմեսինե չալըշբը» տէյու եազմըշ տրը։ Թրանսվալը Էվրոբատաքի վեքիլի Ֆոգթ. Լէյտս իսէ՝ Լա Հէյտեն բեյս Դրիւկերե չեօյլե պիր թելեկրաֆ չեքմիշ տիր։ «Պեյիւք տեվլեթլերտեն հիչ պիր չէյ պեքլեմեյինեզ. պուրանընն խարճերյե վէ մալիյե նազբրլարը տախի՝ պենիմ կիպի մուխթելիֆ պիր գոմիսիոնը գապուլի միւմքին օլմաբզընը սեյրեյօրլար իսէտ, տերճալ բետտ օլընմամասընը վէ իյդահաթ թելեպիյե վագիթ գազանըմասընը թավսիյե էտիյօրլար։ Պեն տա՝ Լա Հէյտեքի մուհիպպլերիմիզ կիպի մագթ գազանըմասընը, վէ ֆագաթ իլերուտե մուխթելիֆ գոմիսիոնը գապուլե մեճպուրեյեթի միւթեզամմին պիր սեոզ սեյրեններեմեսինի թավսիյե էյլերիմ.»

Բեյս Դրիւկեր՝ Տոգթ. Լէյտսը թավսիյեսինե իմմիտալ եիտ. Ինկիլիբերանը Բրեթօրիատաքի վեքիլյե կէօրիշէրեք, մուխթելիֆ գոմիսիոնը գապուլինտեն եվվել՝ Ինկիլիբերանը մեթպուլյեթ վէ միւտախիլեսի հագգընատաքի եիթբրազաթընը հալ ու ֆալ օլընմասընը խաթտր. տիկեր թարաֆտան Օրանժ բեյսի Շթեյնե լու թելեկրաֆը չեքտի.

«Մուշքիլաթը թեսվիյե օլընճաղընը իւմիտ եիթմեշ իտիք։ Ֆագաթ՝ զանընմըզդա գալբրտա՝ թեքլիֆիմզե վերիլեճեք ճեվապ մագսատրմզե խատիմ օլամայաճագ տրը։ Շրմտի տահա չեսիտ իլ մեալ ճեվապպար վերեպիլիրիզ, վէ պու ճեվապպար հագգրմզը պիթինին տիւնեեյա թելիմ իթտիրեճեք տիր։»

Պու թելեկրաֆ նիհայեթին իպթիտասը տիմեք իտի։ Օրանժընն Բրեթօրիատաքի վեքիլի 2 սեպատե բեյս Շթեյնե չու թելեկրաֆը չեքմիշ տիր. «Պուրատա մուխթելիֆ գոմիսիոնը սեօզլունիւ պիլե իշթիմեք իսթեմեյօրար, հաթթա իսթիգլալը թեեմին իտեճեք պիր չարթ թասհիհ օլընա պիլե։»

Բեյս Դրիւկերին սեպատ 15տե Աֆրիգանտարբլար բեյտի Մ. Հոֆմեյերե չեքտիկի թելեկրաֆ իսէ չու սեզլերլե նիհայեթ պուլույօր իտի.

«Հալ վէ մեզգրլարընն ճիտտիյեթինտեն նազի զայեթ միւթեսսիրիզ. ֆագաթ իսթիգլալմըզը թեհլիքեյե արզ. հաթթա թախրիպ իթմեմեքտե տերմիյան օլունան շերաթթ գապուլիտիլեմեյեճեկինտեն, ճենապը հագգա միւթեմեզքիլ օլաճաղըզ։»

10 կիւն սոնրա իւլթիմաթում կէօնտերիլմիշ, վէ երթեսի այ մուհարեպեյե պաշլանմըշ իտի։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ ԻԹԼԵՐԻ

Տյուն ագյամ էլեկտրական թելեգրաֆլար

Իւմիտ Պրունը 5 յունվար.—Պիր գաչ կիւնտեն պերու պիր չոգ Հօլանտալրընը՝ Իւմիտ Պրունը միսսթեյլեքսինին զարպ ճիհեթինտեն չըմալինե տօղրու կիզլճեճ կիթտիքլերի սեօյլենիյօր։ Պունտարը Իւմիտ Պրունընա թեճամուզ իթմիշ օլան Պոերլերե պիրլեշճեճլերի զանն օլաբյոր։

Լօնտրա 5 յունվար.— Էվենինգ ըՍտանդարդ կազէթասընը պեյանընա կէօրե, դեկտ. 29տա Հէյլիթատա Պոերլեր թարաֆընտան էսիր խիլեն Ինկիլիզեր ալթրէն սալը վերիլմիշլեր տիր։

Իւմիտ Պրունը 5 յունվար.— Պուսատան Աֆրիգա միսսթեմլեքեաթը ֆեվգելատե գոմիսերի Սբր Ալֆրեդ Միլներ իլե Իւմիտ Պրունը բեյնը նուզզարը Մ. Սբրիկ ուզուն միւսաեթ միւզագաթ իմմիշլեր տիր։ Մուհիմմ պիր պեյանատներն նեշրինե պեքլենիյօր։

Լօնտրա 5 յունվ.— Ալլենան պիր թելեկրաֆա նազարեն, Պոերլեր՝ պեշճեսանալատ վէ կրիգանտա ճիվարընա եիրիլիլ իթմիշլեր տիր։ Հօլանտալը մուհաճրլեր՝ Պոերլերե պիրլեյյօրլար։ Լօհաննեսպուրկտան ալընան թելեկրաֆլարտա, եհալիներն գբլեգատան մուզտարբզ օլտուղը պիլտիրիլիյօր։

Դաբլթուտ 4 յունվար.— Բոզմտա սթասիոնընտան պիր գաչ միլ ուզագտա պիր մուխթելիֆ գաթար իւզերինե 200 քիշիտեն մուրեքքեպ պիր Պոեր միֆրեզեսի հրեճում թտերեք, գաթարը զապթ իթմիշլեր վէ տերհալ եազմըշտար տրը։ Գաթարտա պուլընան 60 գատար մրեսթիքեաթ ասքերի էսիր խտիլմիշ իսէ տէ, պիր միւտաեթ սոնրա սալը վերիլմիշլեր տիր։ Պիր գաչ Ինկիլիզ ասքերի եարալանմըշ տրը։ Բոզմտա հիւքիմեթ մեմուրլարը գատարն վէ չօճուգլարը՝ մահալը սարիրյէ կէօնտերմեքտե տիրլեր։

ՉԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

Տյուն ագյամ էլեկտրական թելեգրաֆլար

Վիեննա 5 յունվ.—Բեթերսպուրկտան Բոլիթիզ Գոչեսթոնդենց կազէթասընա եազըլըյոր. «Բուսխա հիւքիմեթի թարաֆընտան Մանչուրիին մուվագգաթեն գաթթ օլունմասընա տարր, Բուսխա վէ Չին հիւքիմեթլերի արասընտա պիր մուգավեյե ագա օլունըզը թեեյյիտ իթմեքտե տիր։»

Շանկայ 5 յունվ.— Սի-նկանֆուտա 30000 Չին ասքերի թարանմըշ տրը։ Սեբրայ հեյեթի՝ Բեքինե ավտեթ իթմեք իչչուն չիմայե գատար հենուզ պիր կեօնա հազըրլըգտա պուլընմամըշ տրը։

Բարիզ 5 յունվ.— Բուսխա հիւքիմեթի՝ Թարթար ժեներալարընտան Հագօբիյի, Մանչուրի վիլայեթինե թային իթմիշ տիր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ԻՍԹԻԹԴԱԶԸ

Օֆեատան ալաֆր. յունվար իպթիտասը թարիխյե իշչո օլընաքընա կէօրե, Պուլկարսթան էմարեթի 80 միլիոնլգ պիր իսթիգրազ ագաը էչչուն Բարիզ վէ Հօլանտա պանգալարը յա միւզաքերաթա կիրիշմիշ տիր։

Պու իսթիգրազ իլե Պուլկարսթան էմարեթի՝ հեեվվմ պայանընը նաֆեյա սեվամ, վէ կէչչն յունվար այընտա ելբրաճ իտիլեն խալինի թահվիլաթընը թեեյյե, վեռուլունը տախիլեյե վէ տուլունը զարը մունթազամեյի թեսվիյե, վէ սներ սապզգատտա միւթերքաիւմ թագսիրլերտեն ալայը Տուլունը Ումումյեր Օսմանիյեյե պորճը օլաբը 2½ միլիոն ֆրանգը իտարէի մեզքուրե մեճբուրը իտարէսինե բրա իտեպիլեճեք տիր։

Սեեր իսթիգրազ՝ Օֆեատա պուլընան Բարիզ վէ Հօլանտա պանգալարը մուրախասալարը յա գաթթեն գարարկիր օլաճագ տրը։ Պուլկարսթանտա, թիլթիրեն, թուզ վէ կազ մենբուալարը թեեսիս օլընմաը թեքլիֆ իտիլմեքտե, վէ սենէվի 15 միլիոն ֆրանգ վարեատաթ կեթերեճեք օլան թիլթիրեն ընկարընընն տախի եեն իսթիգրազա գարշըլըգ կէօսթերմեսի թասավվուր օլընմագտա տրը։ Սարբ մենբուալարընն տախի Պուլկարսթանն վարիտաթը սենէվիյեսինի 10 միլիոն ֆրանգ տրեբրաճազը հիսապ օլընմագտա տրը։

---

(1)

ՍԱՐԸ ԷԼՊԻՍԷԼԻԷՐ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ԱԼԻՔ ԷՖԷՆՏԻ

1.

Մեչհուր պանքէր պաբօն Սարթընէյ Բարիզատ Մէսթինա ճատատէսինտե միւճեաեատէն եազարբրմըշ օլարզը խանէսինե նազլ իթթիյի կիւնիւն ազյամը զայէթ բարլագ վէ չալալը պէր պալօ Բէրթիպ իթմիշ իտի։

Գոնթ տը Մոնթէկլոն, վիգոնթ Ֆերնան վէ Մ. Բոլ Մեբան թէսմիյէ իտիլեն իչ ռէլիգանը պու միսիլու ճեմիյէթլերին քեռֆիէսինտե պուլընընզլարը կիպի պաբօն Սարթընէյին պալօսընտա տա հազբը պուլընմըշլար իտի։

Գոնթ տը Մոնթէկլոն պիգիմ լիսանընդգճա տելի ֆիլենք թապիր իթտիյիմիզ ախլագտա պիր ռելիգանը իտի։ Վիգոնթ Ֆերնան հիւսնիբ ճեմալա մալիք օլարզը ճիհեթլե։ Տիլպեր Ֆերնան նամըյլա եատ իտիմեքտե իտի. Բոլ Մեբան իսէ, գայտարզ ֆիլոսուֆուզը պիր կենճ իտի։

Պունլար հեր եերե կիրիպ չեգտըգլարը, վէ հեր մութեպեր ճեմիյէթլերտե պէրաբեր պուլընարգլարը ճիհեթլե, հիչ պիրիսինին պիր ֆիքրը մախսուսը, պիր մագսատ օլմատընընա վէ մեբամլարը մահգա էյլենմեքտեն իգաբեթ իտիկինե հեր քես գանատ հասբլ իթմիշ իտի։ «Սարը էլպիսելիլերը տե պուլընանագլար» ռէնիլիյի կիպի, կենճ գբզլարընն եիզլերի կիրերը վէ գալալերի Բիթբեր իտի. չիունքի պունլարը պուլընարգլարը ճեմիյէթտե խոշ վ-գբբ կեշիրմեճեք, եյլենմեմեք մուհալ օլաուղընը պիլիրլեր իտի։

Պունլար տայմա սարը էլպիսե իւլ բաղս իթտիքլերի իչչուն, Սարը էլպիսելիլեր տեյու չեսիրեթ գազանըլար իտի։

Պու իւչ տելիգանլարը պէյնինտե հագբզի պիր բաղբթար մուհապպեթ վէ միւվեատեթ եօգ իտի իսէ տէ, պեյնիերինտե տայմա իթթիֆագ վագը օլարզը կիպի, պուլընարգլարը մահալտե, պիրբպիրլերինի վբզ-յե իտերլերը իտի. իչչիւ տե Բեմամբյա հեւանիւ Թեքպիյեյ մալիք օլարզլարընտան, վէ խալգըն տիլինե ահլմեմեք իչչուն կենճ գբզլար իւլ գոյեթլի վէ ռեայեթ տարբեսինտե տավրանարգլարընտան, հեր նեբեսե պալօ, Բեթրօ օյուը, բանուամա, զաթիեսն, վէ սարբ պունլարա միմասալ եյլենճելերբ Թեբիթիպ իտիլեճեք օլան, պունլարընն տելլեթինե միւբաճաթա մեճգուրիյեթ կեօրիւնիբ իտի։

Մալիսմ տիր քի, պու միսիլու տեպեպեպելի եյլենճելերի Բերթիպ իտենլեր էքսերիյա քենտիլերինի կեօսթերմեք վէ պու սայեսե չեօհրեթ գազանմագ մագսատիյլե հարեքեթ իտերլերբ։ Նուրասը տա մալիմ տիր քի, պեյլե ճեմիյեթլերե տեվամ իտենլերին եքսերիսի, եա զենկին պիր գբզ ճելպ իտիլեպ վէ եախսատ բարլագ պիր մեմեգի եազալարյզ իսթիգպալերինի Թեեմին իթմեք հավեսինտե պունընընբլար, միսասիմիլերին պագբլարը տա մալիք օլտուղլարը միլեսնլարը եանընա պիր քիպաբլեգ ալեմեթի թագսիրմեք չարեսինի պուլմագա ուղբաբբլար։

Պաբօն Սարթընէյին սասլեթի օլարզճա մեճհուլ իքեն, կենճլիյի զեմանընտա իչչինեի Նաբալեոնընն եսերը լութֆը օլարագ, պալսնլեգ իւնվանընը հարզ օլմուշ իտի։ Ֆիլհագիգա երբի պեշ օթուզ եաշընտա օլարզը սբրատա, էն միւթեպեր ճեմիյեթլերե տաթիլ օլարզը կիպի, էն նուֆուզը րիճալ իւլ տե իսթիլաթ վէ միւնասեպեթ բեյտա իթմիշ օլտուղընտան, վէ թեեպպիսս իթտիյի իշլեր բաաթ կիմիշ պուլընարգընտան, ումուրը մալիյեճե ֆեվգելատե պիր չեհրեթ գազանարագ, հաթթա մալիյե նեգաբեթինե թային օլընճաղընա ումումեն գանատ հասբլ օլմուշ իտի։

Մուսախխերեն պեյլե գբզմեթե վէ հեր քեսին աբզու իթտիյի մեմեգե նազլ օլամամասընը, պաբօնընն թարաֆտարլարը հի քիւմեթը մեշբուրեյենին ճեմիուրիյեթե թահվիլինե տթֆ իթտիքլերի միսիլու, պաբօնընն խիլաֆընտա պուլընանլար տա քենտիսինին ճիտտի պիր ատամ օլմատընը վէ ատի պօրտա մուամելաթընը թագիրաթը իսմիյե վէ գավախը էգոնոմիգբյե իւլ եաւլարզլայան վէ մահգա հավայի իշլեր իւլ մեշղուլ օլան պիր քիմսե խուիկի իտտասընտա պուլընմըշլար իտի։

Պաբօն Սարթընէյին պալսը պալշմըշ օլուպ, պու օյունա տելի ֆիշենք Մոնթէկլոնընն գոմանտասըյլա գոթիլեոն աէնիլեն բաղս իհբա խիլմեքտե իտի։ Արթըգ գոնթ տը Մոնթէկլոն՝ թեվէճճիհ գազանմագ իշչուն էլինտեն կելեսյի գատար նեզասքեթ վէ զեբֆեթ սարթ իթմեքտե իտի։

Զենկին պիր գբզ իւլ ագտը իզտիվաճ իթմեք հավեսինե սիւշմիշ օլան վէ պու պալսատա հազբը պուլընան պիր չոգ տելիգանլարը մեյտանընա, իւչ բեֆիզլերին պիրբսի օլան Բոլ Մեբանընն, պանքէրին գբզը տիլպէր վէ չիվեքտար Արլեթատե կէօգիլ օլտուղընա հեր քեսեճ պիր լիսանե սարբզ օլմամըշ օլան խոշ գոնթ տը Մոնթէկլոնընն պու գատատ խահիշինի, պու տերեճե նեզասքեթինի, գբզ-ա օլան ժեյլինե տթֆ իթմեք խաթբրլարա կելեպիրլեր իտի։

Պաբօն Սարթընէյ գբզընընն հարզ օլարզը մուվաֆֆագեյեթսիզ օլարզ ֆեվգելատե ժեմնուն օլմագտա, վէ Առլեթին պու գատատ ուզուն վագբը իթմեքտե օլարզը բաղտան եօրուլմատընընտան պահս իսթիսլիյինի իշեթտեքեճ մեմնունիյեթի մեբթեպեպի զայեյե վարմագտա վէ կէօզլերի բարբլ բարբլ բարլամագտա իտի։

Վէ լաքին բաղտըն ուզանմասընտան պոզը գբզլար պալշարը ալանքզ եերլերե տուրեճեճք տերեճեճերե կելտիքլերինտեն վէ պոզը տելիգանլարը տա Բաթիլ իթմեք ժեպուրիյեթինե պուլընարգլարընտան, բաղտըն Բաթիլ իսիմեսինի եազը գատընլար Բաթեզ իթմիշ օլարգլարը հալտե գօրթ տը Մոնթէկլոն Բ տա եօնտեն տուրմազգընը գօշմագտա, պիր սալնտան տիկերինե կեշմեգե, ավլույա էնմեքտե, Բեթբրբ չբգմագտա, պաբօնընն եազը օտասընը, քիւիլիսանեսինի տալշմագտա, Բեթբրբ ենմեքտե իտի։

Պիր տբալբգ Առլեթ։—Ֆիֆայեթ իսէ՞ տի. Բաթիլ իսելի՞մ տի.—տեյու սորտգտա՝ Առլեթ գահգահ կիւլերեք։—Նե՞ սեյօրսընբզ, տահա հենուզ եյլենմեյե պաշլատգ, տեվամ իսելիմ.—տեյու ճեվապ վերինճե՝ գոնթ տը Մոնթէկլոն պիր գաթ տահա հըզլանատգ, սաղրու չալկերն պուլընարզը Բաբֆա սեյիրթիպ Բաթիմաթ վերտքանեն սոնրա, Բեթբրբ Ֆբբրլ Ֆբբրլ տեսնմեյե պաշլատգ։

Պաբօն Սարթընէյ կեօյա մեմնուն օլմայոր իմիշ կիպի գալարընը հավալրա զալտրբմագտա օլուպ, անճագ տելիգանլարընն եյլենճելերինե մանի օլմագ իսթեմեսիկինտեն, քիւչիւք պիր սալնա չեքիլիվերտի։ Պու սալնատա տիրը քիւ օթուրմուշ գոնուլըյօրլար իսի։ Պունլար բաղտան լեզզեթ տուլան Բաղտմատ տեյիլեր իսի. մամաֆիհի՝ կեճեյերի սապահլարա գատար օթուրմագտան, եյլենմեքտեն խոշլանմայան Բաղտմատ տա տեյիլեր իսի։

(Ցեվամ)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻԱՃԻՑԷ ԿԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Օն Իւլիւնճի Լէոն Բաբա՝ կէչէն կիւն Բէքին Դաթօլիք Բիւգօբօսը Մանսէնեէօր Ֆավիէ իլէ իճրա իթ-տիկի միւլագաթտա, տէվլէթլերին՝ մուսալիւլյհ բիւգօբօս թարաֆընտան վագը օլան միւթալէպաթը հիւսնի թէլագրը իտէճէքլերինէ իւմիտի պէրքէմալ օլտըղընը պէյան իթմիշ, վէ Զինաէ միսիօնար հէյէթլերինին հըմայէսի՝ Ֆրանսանըն էօհտասնամ գալաճաղընը թէէյիտ էյլէմիշ ատր։

Լօնտրատաքի Մինոնիւրդրն պէյանընա կէօրէ, Իւմիտ Պրունընն ինկիլիզ մէմուրիյնը հիւքիւմէթի՝ միւսթէմլիքաթը մէղքիւրէ։էհալիսի միյանընտան 10000 կէօնիւլիւ ասքէր թօպլամըշլար ատր։

Լա-Հէյսէն Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ըէիս Դրիւկէր ազըր խասթա օլուպ, միւշարէլէյհի թէտավի իտէն հէքիմլէր՝անընն ֆէվգէյտատ զասֆը վիւճուտընտան տոլայը էնտիշէ իտիյօրլար։

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, Իւմիտ Պրունը վալիսի վէ պաշ գօմիսէրի Սըր Ալֆրէտ Միլնէր՝ Թրանսվալ վէ Օրանժա վալի նասպ օլունտըղը կիպի, Աֆրիգա պաշ գօմիսէրլիկի տէ էօհտէսինէ իպգա օլունմըշ ատր։ Նաթալ վալիսի Սըր Հէնրի Հիւլինսոն իսկ՝ Իւմիտ Պրունը միւսթէմլիքաթընա վալի նասպ օլունը-պ, անընն եէրինէ Թէռ-Նէօվ վալիսի Սըր Մագ Դալլիմ՝ Նաթալա վալի, վէ Պէչուանալանտտա մուդիմ գօմիսէր պէնպաշը Կուտ-Ատամա՝ Օրանժա վալի մուավինի նասպ ու թային օլունմըշլար ատր։

Բարիզին նիմ բէսմի մէհաֆիլինտէ պէյան օլունտըղընա կէօրէ, Բուսիանընն Բարիզ սէֆիրինին պիր միւատէմը զայրը մուայյէնէ իշէն մէնէզունէն հարէքէթ իթմիշ օլտուղընա տաիր օլան հավատսին տալ ու էասը եօգ ատր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պաղտատա վիլայէթինէ Խօրասան զազասը գէյմագամըղը՝ ճէզէլը Տէրուզ գազասը գայմագամը ասպէգը իզզ. Ապադէ Հալիմ էֆ.յէ Թէֆվիկ, Վրէնսա ֆամիլի լէհգէնտէր վէգքիւր Սունսի պէյին իւնվանը՝ ֆամիլի լէհպէնտերլիկէ թէրֆի պույրուլմըշ ատր։

* *

Ռէժի իտարէի ուժումյէսի միփէթ-թիշէրինտէն Փիշմիշեան սատ. Մովսէս պէյէ ուլէ սընֆը սանիսի, վէ Ռէժի իտարէի մերքէզիյէսի մուհասէպէ գէլէմի խիլաֆատանան իզզ. Ալի Նիհատ պէյ, վէ Թագատ սանճակը Թահրիրաթ մուտիրի Սաֆվէթ էֆ.յէ սանիյէ։

Տէֆթէրը Խագանի նէզարէթը ճէլիլէսինտէ Ռումելի գօրանը մէմուրը իզզ. Սալիհ պէյէ միւթէմիյիզ, վէ Բրճճաբը միւթէպէրէատէն Քրիրքճեան Սենէքերիմ էֆ.յէ սալիսե, վէ Իզմիտ Ռէժի նէզարէթի մուհասէպէճիսի Գոցոմի էֆ.յէ բապիա, վէ Նիկոտ միւթեհոյյիզանընտան վէ մէհլիսը իտարէի ալվա ագաի սալզգասքեան Իզզէթ էֆ.յէ սանիյէ բիւթվելէրի թէէմիհ պույրուլմըշ ատր։

ՆԻՇԱՆ

Բրիլթինա էշրաֆընտան վէ էրզագը աօքէրիյէ միւթէահհիլելինտէն սատ. Շապան, վէ Լէոգօվգ էշրաֆընտան սատ. Քիանի բաշալար հազարաթընա 1ինճի Մէճիտի, վէ Փօնեա վիլայէթի մալիյէ միւֆէթթիշլի սատ. Պէհասատն պէյէ 2ինճի Օսմանի, Մուհասէպէ Ռումելիյէի Մալիյէ հիսապաթը մէրքէզիյէսի շէրպէսի միւտիրի սատ. Եուսուֆ պէյ էֆ.յէ 2ինճի Մէճիտի, վէ թէնպէքի Ռէժի իտարէսի գօմիսէրլիկի քէթապէթինէ պուլընանմուհէտասին պէյէ 3ինճի, վէ իտարէի մէղքիւրէրին Տէրսատէթ նազրը Սեդրաք էֆ.յէ 4ինճի Օսմանի,

Գարահիսարը Սահիպ պէյէսիյէ ըէիսի Թէվֆիկ էֆ.յէ, վէ Կլաց բիսգօբօսը Սօֆրոնիօս էֆ.յէ 3ինճի Մէճիտի, վէ Սուրիա վիլայէթի Նուֆուս նազրը Հասան պէյէ 4ինճի Օսմանի, Պավիէրա միւթէպէրանընտան վէ Թիճարէթ օտասը ազատընտան Մ. Մագ Գոլինկէղէ 3ինճի Մէճիտի, Դուասը Շերիֆ Եահուտի բուհանիսի խախամղատէ Խաիմ Էլեէչար էֆ.յէ 4ինճի Օսմանի վէ Մէլքիթ Դաթօլիք բուհպանընտան Նիգոլա Հիւրմիւս վէ Նիգոլա Պէրչա էֆ.յէրէ, վէ Ամասեատա մուդիմ Սիվասը տօգթ. Դարեգին էֆ.յէ 4ինճի Մէճիտի, վէ Պասրա վիլայէթի բօլիս սէր գօմիսէրի Քեաղիմ էֆ.յէ 4ինճի Օսմանի, վէ Սամսոն Թիւթիւն Թիւճճարքընտան Կիւտիւքեան Կարապետ էֆ.յէ 4ինճի բիւթպէլէրեաէն Մէճիտի Նիշանը զիշանլարը։

Թէքիրտաղը միւթէասարրֆը սատ. Շերիֆ բաշա հազրէթլերինէ ալթուն Լիյագաթ, Պալըքէսէրտէ Ա. Եահիա գալիպյա Սէնայի միտալեասը իհսան պույրուլմուշ ատր։

ԱԼՀԱՀԻԹԷ

ԻԶՄԻՐՏԷ ԵՈՒՄՈՒՐՃԱԳ

Պու քէրրէ տախի Իզմիրտէ զուհուր իտէն Եումուրճագ խասթալըղընը քիւլիյէն տէֆ օլմասը իշէն ուսուլը ֆէննիյէ տաիրէսինտէ խասթալըղընը զուհուր իթտիկի եէրին հէվան թէմիզլէնմէսի վէ թէճրիտ իտիլմէսիյլէ իյճապ իտէն տըգզաթընը իճրասընա, աթըպպատան միւրէքքէպ պիր սըհհիյէ գօմիսօնը թէչքիլինէ վէ իյճապ իտէն մահալլէրտէ խասթալարընն տայմա թահրը նէզարէթտէ թութուլմասը իշէն իյճապ իտէն մուամիլէյնին սէրիան իյֆասընա մագամը վիլայէթաէն էմրլեր վէրիլմիշ ատր։

—Տիւն ագաը իճթիմա իտէն Մէէլիսը Սըհհիյէտէ իշգու խասթալըղ իլէ միւսապ օլան պագալատան պաշգա նէ նէֆսը Իզմիրտէ վէ նէ տէ մէզքիւր մահալլէտէ պաշգա միւսապ կէօրիւլմէմէսի հասէպիյլէ, էլէ ալընան թէտպիրլեր քեաֆի կէօրիւլէրէք, ֆագաթ իհթիյաթա բիայէթէն Պասրա գալանթինասը թապիպի օլուպ, խասթալըղը հասէպիյլէ Տէրսատէթ ճէլպ իտիլմիշ օլան էրպապը իխթիսասատան պուլընան Տօգթ. Մ. Պօրէլին տախի իլը վասրթա իլէ սէրիան Իզմիրէ կէօնտէրիլմէսի գալարլաշմըշ ատր։

—Տիւն ագշամ կէճ վագթա գատաբ ալընան խապերլերէ կէօրէ, եումուրճագա թութուլան պագալը ահվալը սըհհիյէսի էյիլէշմէքտէ օլուղը անլաշըլմըշ ատր։

—Այտընն վալիսի իլգ. տէվֆէսամբլ բաշա հազրէթլերի՝ Պագթէրիօլօժիխանէի Շահանէ մուալիմ մուավինի օլուպ, Իզմիրտէ կէչէն տէֆա զուհուր իտէն եումուրճագ խասթալըղընտա խըտէմաթը նաֆիսասը կէօրիւլէն տօգթ. պինպաշը Նուրի պէյին հէվան Իզմիրտէ կէօնտերիլմէսինի թէէկրաֆա Մէճլիսը Սըհհիյէտէն թալեպ իթմիշ օլմաղլա, երզան պույրուլան միւսաատէր Սէնայէ իւզերինէ միրը մուամիլէյհին ալեաթ ու էտավաթը լազզմէյտի ալըպ պիր իքի կիւնէ գատաբ իզմիրէ կիթմէսի մուգաբրեր ատր։

—Իզմիր միւավրէտաթընա գարշը եուանան հիւքիմէթի 10 կիւն գարանթինա գօյմուշ ատր։

—Հինտիսթանատան կէլիպ Դամէրան թէհաֆֆուզխանէսինտէ քէմալը սըհհէթ ու աֆիյէթլի գարանթինա միւատէթինի իքամէ իթմիշ օլան հաճիլերին ճիւատէյ կիթտիքլերի իչթիրմիշ ատր։

ԹԻՒՃՃԱՐԻԹԷ

Ճ. Շարէյէ իշէն գալէմէ ալընան պիր հաֆթալըգ թուճճարիյէ ճէվէլի։

Սելոպոշը վէ եօրթուլար միւնասէպէթլէ եվրօպա վէ Սթանպուլ թիքալարը թաթիլ օլուպ, պաղը էմրատա իւզերինէ հիշ իշ օլմամըշ ատր։

Պուղայ.—Անատոլ միւվրէտաթը չօգ գըսատ ատր. հաֆթա գարֆընտա եալընըզ 11 վակօն Անատոլու, 4 վակօն Ռումելի մալի կելմիշ ատր. սէրթ 1ինճի 33-33½, իքինճի 31-31½, Ռումելի սէրթի 31½-32, պէյազ լիպրատան 9¾-10 նօգատա, իսթէքլի մախլուֆ 11-11½ նօգատա սատըլմըշատր. 4000 քիլե Պուճըզ մալի կելմէյ լիպրատան 9¾-10 նօգատա, 5000 քիլե Սինոպ մալի կելմէյ 13-13½ նօգատա սատըլմըշ ատր. Տէրինճէ-իզմիտտէ վակօնտա թէսլիմ 50 վակօն սէրթ պուղտայ պիրինճի 32½-31¾ բարատան սատըլմըշ ատր. պուղտայ ֆիյաթլարը ուժումէն գավի վէ ֆիյաթլար թէրգզրյա մէյալ ատր. Մարսիլիա 17.75, Նիւ Եօրգ 82.50տիր, Իզմիր ֆիյաթլարը եէրլի 47-58, Մէրսին 47-53, Սամսոն 50-58, Ուշագ 48 6½ տիր։

Ադրա.— Մահալլի սարֆիյաթը իշիւն քիլէսի 10-11աէն օրթա մալ քիլօ 17½-18աէն սատըլմըշ ատր. Եվրօբայա պիրա իշիւն 50 60 վակօն սատըլ օլմուշ ատր. Իզմիր Տէրինճէ վակօնտա թէսլիմ օգդասը 24-25, էքսթրա 26 բարա ատր։

Ուն.—Օտէսա 3500 չուվալ՝ 73-80 զշ.տան, Իզրաիլ 4000 չուվալ Նօ. 3-5 6 72-74, Վառնա 900 չուվալ Նօ. 2 71-72, Վառնա գըրմա 120 չուվալ 62-63, Մարսիլիա 2100 չուվալ 64-67, եէրլի 63-65, Պուլգարիա 67-68աէն սատըլմըշ ատր։

Թիֆթիք.—Ֆիյաթլար թէպտիլթաբզ. իշ օլմամըշ ատր. հաֆթա զարֆընտա եալընըզ 150 պալա բէրէքէթէ վէ եէրլի թիճճարլար պէյնինաէ օլան սատըշ պիրինճի Նալբանտ էսկիչեհիր 19-19½, Զանկըրը 17-17½, տէրի մալի 13½-14 զշ. տըր։

Աֆիյոն.—Հաֆթա զարֆընտա իշ օլմամըշ ատր. ֆիյաթլար էճզանըլար իշիւն էյի մալ 136-138, Աֆիյոն Գարահիսար 138-140, ինճէ մալլեր 160-170աէն ֆիյաթլարը գավի տիր։

Քիրիք.—Սատըշ եօգ ատր. պէյազ 21½-23, սարը 15-16, մախլութ 13-14, Զաուրլը 5-7 զշ. տըր։

Գուշ եէմի.—Վարօր թէսլիմի օգդասը 37-38 բարա ատր։

Գանվէ.—1200 չուվալ մալ կելմիշ, 580-600-650-680աէն 700 չուվալ խսթէքլի սատըսմըշ ատր. ֆիյաթլար գավի տիր։

Շեբքէր.—1600 չուվալ մէկրուտաթտան 800 սատըսմըշ, Թրիէսթ 84, Բուս 73½ տրը։

Կազ.—Վարօրատա թէսլիմ 26, սանտըգսըզ 2¼ զշ.տան 2000 սանտըգ սատըսմըշ ատր։

Բրինճ.— Ինկիլիզ 113, Բրազօն 178, ճէնօվա 158, ճարօն 157աէն սատըսմըշ ատր։

Ճեհրի.—Իշ օլմամըշ ատր. ֆիյաթլար իթիգալի Սամսոն թէսլիմի 63 65, օրթա մալ 70, պիրինճի մալ 2¼ զբուշ ատր։

Թիլքի.— 28-30, էյիսի 30-32աէն իսթէքլի ֆիյաթլար թէրգզրյա մէյալ ատր։

Սանսար.—Զիֆթի 115-125 զշ.տան իսթէքլի տիր։

Գունտուզ.—Զիֆթի 120-130 զբուշ ատր։

Թավշան.—100 տաէտի 175-180 զշ. տրը։

Քէշի տէրիսի. — Ֆիյաթլար տիւշմէքտէ օլուպ, 100 տաէտի 125 օգդասըզ էյի մալ 2¼-25, 140 145 օգդասըզ 25-26 զշ. տրը։

Մանչիֆաթուրա.—Բամազան վէ եօլթուլար միւնասէպէթլէ բիսգատա եօլու վէ թիճճարլար եօգ տրբ։ թաշրատան սրբարբլ ազ ատր. ֆիյաթլար թէպտիլթասզ տրը։

ՍԱՐԱՖԻԷԼ

Խասսէթէն ճէրիմէ Շարգէյէ իշիւն եազըլմըշ ատր

Կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւնտէն պու ճումա էրթէսի կիւնիւնէ տէկին էվրօբատա կէրէք Օսմանը վէ կէրէք էճնէպի ֆօնտօլարընն ֆիյաթլարը իւզերինէ վուգու պուան ֆարգլար դիյրսէ մուհարրեր ճէվէլտէ տէրճ օլընմըշ ատր։

Բարիզ Պօրսասընտա՝ 3% բանթ Ֆրանսէզ 101.22-102.22։

3½ բանթ Ֆրանսէզ 102.90-103.80։

Բանթ Օսմ. D 23.40-23.50։

Բանթ Օսմ. C 26.27-26.32։

Ռումելի Շըմէնտաֆէրի 111.75-112։

Ռէժի 315 314։

Պանգ Օթթօման 539-541։

Գրէտի Լիոնէ 1107-1124։

Սուէյիշ 3610-3650

Պանգ տը Բաուբ 1070-1098։

Բանթ Իթալիէն 95.75-95.92։

Սբաուեոլ 70.27-71.70։

Վիէնա Պօրսասընտա՝ Ռումելի Շըմէնտֆէրի 105.50-105.70։

Լօնտրա Պօրսասընտա՝ բանթ Անկլէզ 97.69-97.69։

Բանթ Օսմ. D 22.87-22.87։

» » C 26——25.87։

» » B 48——48

Պանգ Օթթօման 11.63-11.63։

Զարթրեթ 3.37—3.18։

Թրանսվալ 2.81—2.62։

Պերլին Պօրսասընտա՝ Ռումելի. Շըմ. 109½-109½։

Գալաթա Պօրսասընտա տախ՝ Գոնսօ. 25 զշ. 13 բարա. 25.10½։

Շըմէնտֆէր 111¼աէն 111⅜ օլմուշ ատր։

Թրանսվալ իւզերինէ զիյատէնէ մուամիլէ ճէրէյան իթմէյիդ, ֆիյաթը 75 ֆր. տրը։

ՄԱՐՍԻԼԵԱՅԱ ԵՈՒՆԼԱՐ

Մարսիլեատան 31 դեկտ. Թարիխլէ եազրըյօր,

Սէնէգին իտխալաթը ումումիյէսինտէ ճիւզիւ նօգատան վար ատր։ Պուտա 5.000 պալեատան իգարէթ տիր։ Սաթըլմագ իւզրէ մէյատանա չըգարըլան եունը մըգտարը 6000 պալեա ֆազլա օլաղը կիպի, սէնայի սախիլիյէմիզ իշիւն վուգու պուլմուշ իտխալաթ տախի պիր մըգտար արթմըշ ատր։

Եալընըզ Քրանթիթ սուրէթիյլէ իտխալ օլունան եունը մըգտարը՝ կէմիլերին տօղրուտան տօղրու մահալը մէզքիւրէ ազիմէթ էյլէմէսինտէն տօլայը 11.000 պալեա թէտէնդի իթմիշ տիր։ Մահսուլը վասաթի ճինսի հըսս օլունանճագ տէրէճէտ թէպէտատիլ իթմէմիշ տիր։

Սաթըշ 1899 սէնէսինէ նիսպէթլէ 16.000 պալեա նօգատան տըր։ Քեամիլեն սէնէ զարֆընտա բիսգատա տուրկունըզ վէ մուամելաթտա կէվշէքլիք կէօրիլմիշ տիր։ Ցունվարտա պաշլայան ինճէ եունն պուհրանը սեզտ. վէ հօկտ.տէ իթիթամ պուլմուշ վէ Ֆրանսանըն չըմալինտէ սաքին եունն ալըճըլարը հիչ բիսգայա եանաշմամըշ ատր։ Սէնայիի տախիլիյէմիզ իլէ կէմիճի էմթատը եարալար մունթազամ միւպայէթատա պուլընմըշլար ատր։ Միւճթէմէաի Ամէրիգա՝ սէնէնին իպթիտասընտա ապիր մըգտար միւպայէթատա պուլընտըգտան սոնրա եէնի բէյսը ճիւմհուրը ինթիխապընա պէքլէնիպ, 8 այ հիչ բիսգայա օղրամամըշ վէ Մագ Քինլէյին եէնիտէն ինթիխապընտան պէրու կիւրճիսթան վէ Խորասան եունլարը իւզերինէ սըբարբլար պաշլամըշ, վէ էկէր պու մուխրճէճ եարար եունը մըգտարը արթաճագ օլուր իսէ, սըբարբլըը չօղալաճաղը չիւպհէսիզ տիր։

Ֆիյաթլարա բէք ազ թէպէտիլաթ կէօրիլմիշ, վէ ինճէ եունլարը ֆիյաթընտա թէպէտատիլ կէօրիլմիկի զեման, պիզիմ խարճը ալէմ եունլարըմըզը ֆիյաթը՝ հէման սապգ սենէ ֆիյաթընը այնը գալմըշ ատր։ Ֆիլհագիգա պիզիմ եունլարըմըզը ֆիյաթը պիր վագթան պէրու օ գատար արիշմիշ տիր քի, տահա զիյատէ արիշմէսի մէմու աէյիլ տիր։

Սենէ նիհայէթինտէ ղէյէթ սաքին պիր հալ կելմէքտէ տիր։ Ելտէ մէվճուտ պուլընան 23500 պալեանընն դրսմը քիլիսի ազ ատրանան ճինստէն օլտուղը իշիւն պու մալին թէնզիլը ֆիյաթլա սատըսմասընը տահա միւրաճճահ կէօրմէքտէյիզ. ակէր ճիհէթտէն թալեպ տախի օ գատար մունթազամ օլմատըղընտան, իսթիգպալի էյի կէօրմէմէքտէյիզ. Պունտան պաշգա խասլաթ՝ իշպու սատըսլարը տահա զիյատէ միւշքիլեշմիրճեքտէ տիր։

ՄԻԼԹԷՖԷՐԻԳԱ

Պիր գաշ կիւնտէն պէրու Գարատէնիզտէ զուհուր իտէն ֆուրթունատան տօլայը պաղը ատենդ գաղտաը օլմուշ իսէ տէ, հէնուզ թաֆսիլաթ եօգ ատր։ Ճումատա կիւնիւ Տէրսատէթ լիմանընա կելմէսի իգթիզա իտէն Ռումանիա վարօրը՝ Գարատէնիզտէ զուհուր իտէն ֆուրթունա վէ գար թիրթօր հասէպիյլէ Քէօսթէնճէտէն հարէքէթ իտէմմիշ տիր։ Մէղքիւր վարօրը պու կիւն լիմանըմըզա վիւրուտինէ պէքլէնմէքտէ տիր։ Ցիւն Տէրսատէթ լիմանընան Գարատէնիզ կիտէն բօսֆա վարօրլարը յա Ինկիլիզ չէկպլերի Պօղազան չըգմամըշլար վէ Դավագլարտա ատմիրլեմէկէ մէճպուր օլմուշլար ատր։

—Կէչէն Նոյմ.ին 19ընէը կէճէսի չիտատիլէ եաղան եաղմուրան էտիրնէտէ Աճէտպատ գազասընը Պլագատատ քէօյիւնտէքի ատրէ ճօշարագ, մէղքիւր քէօյ էհալիսինտէն հաճի Ահմէտ վէ օղուլլարը Խալիլ վէ Իպրահիմ վէ խըստէֆճիսի Հիւսէյին իլէ Ըլկար Տէրէ քէօյիւնտէն տիկէր հաճի Ահմէտին խրամէթքեալը Իսմայիլ՝ եանլարընտաքի հայվանլար իլէ պէրապէր սու իչինտէ գալըպ պօղուլմալարընա ազ գալմըշ իքէն, եէքիչիլիպ գուրթարըլմըշլար ատր։

—Թօրխանտէ պիր գահվէտէ իգամէթ իտէն պիր Ռում՝ տիւն սապթ 9 բուտէսինտէ Մահմուտ Բաշա պաշընտա պիր թօհֆէը տիւքքեանընա կիրէրէք, էլինտէ պուլընան չուվալա տիւքքեանտա պուլընան էմվալ վէ էշեարը տօլաբրմագատա իքէն, կէօրիւլէրէք մէրգումընն սըրգաթ իթտիկի էշեա չուվալատան չըգարըլմըշ վէ քէնտիսի տէ թահրը թէվզիֆէ ալընմըշ ատր։

—Սթանպօլտա Մահմուտ Բաշատա Գամանաս խանընտա թիւճճարատան Իպրահիմ էֆ.ենին եազրխանէսինտէն 2000 լիրայա եագը սէնէտաթ սըրգաթ օլունտըղը, վէ սըրգաթընն գատապ էսնաֆընտան Ահմէտ նամ շախստան չիւպհէ իտիլմէքտէ օլտուղը խատատա օլունմասը յա, մէրգում տէրէճէթ իտիլմիշ իսէ տէ, մէղքիւր սէնէտաթընն նէ եօլտա սըրգաթ օլընտըղընա տաիր էմմարէլէր պուլընմամասը ճիհէթիյլէ, պու պապտէ լազըմ կէլէնլեր հագգընտա թահգիգաթա իպթիտար իտիլմիշ ատր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՍԻԵՑԷ

1881 դեկտ. 8/20 Թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունը 5ինճի մատտէսի մուճիպինճէ, միւատէթլերի խիթամընտան իթիպարէն 6 սէնէ զարֆընտա պէտէլերի ալընմագ իւզրէ կէօսթէրիլմէյէն գուբօնլարը հիւքմսիզ գալաճաղը՝ Տուլուզը Ումումիյէ Թահվիլաթ համբլերինէ իլան օլունը։ Պինէնէնալէյհ, 1895 մարտ 1/13 Թարիխինտէ միւատէթի խիթամ պուլան թահվիլաթը մէղքիւրընն 9 նումէրօլը գուբօնլարը՝ կէլէճէք 29/13 մարտ 1901է գատաբ պէտէլերի ախզ օլունմագ իւզրէ իպրազ օլունմազլար իսէ՝ Տուլուզը Ումումիյէ նամընա ալըգօնուլաճագլար ատր։

* *

15/27 ապրիլ 1890 Թարիխլի ֆէրմա՝ը Հիւմայունը 14ինճի մատտէսի հաքեամընա, միւտատիլերի միւնգազիյէ օլտուղընտան իթիպարէն 6 սէնէ զարֆընտա պէտէլերի ախզ օլունմագ իւզրէ իպրազ գուբօնլարը հիւքմսիզ գալաճաղը՝ 100տէ 4 Ֆրանգլի Թահվիլաթը միւժթազէ ասհապընա մէճլիսը իտարէ թարաֆընտան իթիթար օլունը։ Պինէնէնալէյհ, 1895 մարտ 1/13աէ միւատէթի խիթամ պուլան թահվիլաթը մէղքիւրընն 9 նումէրօլը գուբօնլարը՝ կէլէճէք 29/13 մարտ 1901 Թարիխինէ գատաբ պէտէլերի ախզ օլունմագ իւզրէ իպրազ օլունմազատ, Տուլուզը Ումումիյէ նամընա ալըգօնուլաճագ ատր։

18/1 դեկտ. 1901

Տէրսատէթ 16—6

ՊԷՕՑԻԻՓ ԷԼԳԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒԻԷԲԵԱՍԸ

Սիանոպօլսա Սալլան Համամճեանա Թօքալեան խանընտա Ն՝ 24

Սաթասը էլպիսէլերին մէթ նէթ վէ բէսանէթի, պիչիմ վէ զէրաֆէթի վէ գումաշլարընն նէֆասէթ վէ խալիսիյէթի վէ պահուսուս ֆիյաթլարընն հիչ պիր մաղազանին բէգզէթ իսէմէյէճէկի տէրէճէտ ֆէվգէլատէ էհվէնիյէթլի բաղէթը ումումիյէյի հէլզ իսուզ, հազըր էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա պիրինճիլիկի իհրազ իթմէյ վէ հագգի պիր շէօհրէթ գազանճլ օլան Գ. էրմէնեան մաղազասը պու քէրրէ միւթէրիլեէինի պիր գաթ տահա մէմնունն վէ խօշնուտ իթմէյգ իւզրէ էվրօբատան քիւլիյէթի վէ էն սօն մատա վէ մէվսիմիյգ գումաշլար կէթիրէրէք, էն մէշհուր մաղազատարլար վէ թէրգիլեր մարիֆէթիյլէ իմալ իթտիրմէքտէ օլտուղընտան, էլպիսէ սաթը օլմաղ զէվաթա մէղքիւր մաղազա թավսիյէ օլունը։

Մաղազաի մէղքիւր բազար կիւնլերի տախի աշգ ատր։

ՖԻՑԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ԻԻՆԻՕՆ

1828-1829ՏԱ ԲԱՐԻԶՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

ԵԱՆԿԸՆ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻՒԻԳԷՍԻ

1899 սէնէսի նիհայէթինէ գատաբ էօտէնէն թազմինաթ	240 միլեօն ֆրգ.
1899 սէնէսինտէ թափսիլ օլընան սիկուրթա իհտիրէթի	19½ » »
Մէբլայէ վէ իհթիյաթ ագշէսի	105 » »
Սիկուրթա խուլէն սէրմայէ	18 միլեառ »

ԷՕՄԻՒՐ ՇԻՒԻԳԷՍԻ

1899 սէնէսի նիհայէթինէ գատաբ էօտէնէն թազմինաթ	99 միլեօն ֆրգ.
Ճարի օլան սիկուրթալար	253 » »
Սերմայէ վէ իհթիյաթ ագշէսի	150 » »

քի ճարի օլան սիկուրթալար մէզկուրլյալ 100տէ 60 նիսպէթինտէ օլուպ, «Իինիոն ֆոմբանեսը» սիկուրթա եազըլմալարը ճեսիմ դէր Բէնէֆիսի Էէրդէրսի վէ ՊՈՒՍԷՆ ԷՄՍԱԼԻ ՇԱՐՖՅԱՆ ՄՈՒԱՄԵԼԷ ԻՏԷՆ ՏԻԿԷՐ ՀԻՉ ՊԻՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՏԱ ՊՈՒԼԷՍԱՅԱԳԱՏԱ ՏԷՐ։

Շարգ իշիւն «ֆոնթալ ֆիլոր Բարիզի» մախոսուսի։ Տիկէր հէր գումբանա շարթլարընտան զայէթ իւլ զայէ էհվէն վէ մուսաթա շարթլար։ Թէմէթթիւ հէր սէնէ անտէ թէէսիյէ օլունտըղընտան, «Իինիօն» սիկուրթա եազըլմալար՝ Բէնէֆիսիօ-ռընը եէզըլմասը (accumulation des bénéfices) կէպի Ֆէնեա վէ ՄՈՒԱՐԻՐ սոսու, իշդէ էճրէ մասադէլ էճրէ գամբանէլարա սիկուրթա եազըլանլարընն ասլա տուշար օլտուգլարը ղարարլարդան վէ խոֆ ալտանըշլարընդան պու սայէսէ աբի վէ ազատէ օլուրլար։

Գումբանեանընն Պանգասը՝

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԷՐ

Թուրքիա վէ Շարգ Միւատիրիւէթի՝

Տէրսատէթ Գալաթասա Օսմանլը Պանգասընընն գարշըսընտա Թահթա-Պրուն խանընտա։

Թուրքիանընն պաշլըճա շէհրլէրինտէ ճէնթիլիքլեր։

ՕԳՈՒՅՇՆԸ՞Զ, ՕԳՈՒՅՇՆԸ՞Զ

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՀԱԶԷՐ ՎԷ ԸՍՄԱՐԼԱՄԱ ԷԼԳԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Սիանոպոլսա Սուլլան Համամճեան Հաճեբուլ խանընդն ի-որ գարը

ԹԷՕՂԷՍԻՆԷ Ն՝ 33

Իշպու մաղազանընն սահիպ վէ միւէցց սիսի Աբտակ Մուսիկեան պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու պու սէնաթլա մէշղուլ օլմուշ, վէ սաթիլէրէլ պիրիւքտէ պիր գաշ էլպիսէ մաղազասը իտարէ թիմիշ, վէ քէնտի Թէէրիւպէքտաբլըղը վէ խաթիգամէթի սայէսինտէ միւշթէրիլենդ էմնիյէթ ու թէվէճճիհինի գազանմըշ օլուպ, պու տէֆաքի թէչէպպիսիրտէ տահի մուվաֆֆագէյէթը թամմէյէ նաիլ օլամաղը չիպհէսիզ տիր։

Մէղքիւր մաղազատա պիրինճի տէրէճէտ էլպիսէ պիչէն պիր զաթ տայմա պուլունմայօր։ Սաթըղա չըգարըլան պիրթիւն էլպիսէլէր «ֆէֆֆէրինն» ենին «ֆէ-ֆէնիշ» սօն մատանան նիսմունէի թամմէսի տիր։ Չիւրիւք գումշլար ասլա գուլանըլմազ։ Ֆիյաթլարա կէլինճէ, մալլարընն իսթիճնաէ գօնուլան ֆիյաթլարը կէօրիւլիւբտէ օլ վագթի միւսապէգա ֆիքրի հասըլ օլմագ միւմքին օլապիլիր։

Աթիտէքի մուհավէրէնին տըգգաթլըճա օգուճմասը բէճա օլունըր։

—Դըսըգ էլպիսէմիզ ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ մաղազասընտան ալալըմ։

—Ֆագաթ պու մաղազայա կիրմէզ իշիւն խանընն օրթասընտաքի օ ուզուն նէքտիվէնլէրէաէն չըգմալը, քի՞մ եօրուլմամագ օրայա գատաբ։

—Զըգարըզ, պէխս եօգ, մաղազանընն սահիպի չօգ թէէրիւպէքտաբ վէ գատիր պիր քիմսէ տիր, իսթէկիմիզ կէօրէ ղի՞ վէ եէնի մտատա էլպիսէլիրի հէր եէրտէն զիյատէ օրատա պուլամագըզը։ էկէր իսթէրսէք, խասսէթէն պէյտարիրիզ։ Ֆիյաթլար տա օ տէրէճէյ էհվէնիս տիր քի, սանըրսընը քի իշէն չէքիմէք Ֆիքրիյէ մալլարընը էլտէն չէզարամագա չալըշըրյօր, օրատա 140 զշ.ուզդ բալիօ 96 զշ.տա սաթըլըրյօր։

—Վէ լաքին նա՞սըլ քեաբ իտիյօր։

—Քեաբ իտէր, չիւնքի՝ եվվէլ ըէֆիգի եօգ քի՝ քեաբընը բալալընը, խիմի՝ մէսաբիքը չարխպէսի օ տէրէճէ միւթէտիլ տիր քի, մալլն Ֆիյաթընը եիւքսէլիմէկէ մէճբուր տէյիլ, խանի՝ քէնտիսինի Թանըյան վէ քէնտի հագգընտա Թէվէճճիհ պէսլէյէն չօգ միւշթէրիսի վար, հէր պիրինէն աղ աղ քեաբ իտէր, լաքին պու քեաբլար՝ պիր պէօյիւք եէքիսի Թէչքիլ իտէրլեր, թէօրիմէն՝ տիկէրլերէ էհսպէթէն քէնտի մաղազասընընն քիրասը վէ մարաֆը հիչ մէսապէսինտէ տիր, վէ պէչինէ՝ ազա գանսաթ իտէր, եէրմի քեաբ իտէսէ, վէ ֆահաթ իթմէյէլէ «Ալլահ դէրեէրի էյրի» ատր։

Մաղազա բազար կիւնլերի տէ աշգ ատր։

ՍՕՆ ՖԻՑԱԹ

ՆՈՒՄԷՐՕՍԸ 2 ԶԵ.

ԹԱՄԻՐ ԽԷՏՄԷԹԻ ՄԷՃՃԱՆԷՆ ՏԻՐ

[Սինկէր տիքիչ մաքինասընընն իլան իշիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օ լուճնա]։

ՏՐ. ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ ԱՄԷՐԻԿԱ ՏԻՏԷ ԹԱՊԻՊԼԷՐԻ

396 Պէյօղլու-նպա Տօղրու Եօլու 396

Կիւնէմ սահիֆէյէ միւրաճաաթ օ լուճնա

ՉՕՃՈՒՂԸՄ ՆԷ՞ ԵԷՍԻՆ

Չօճուգլար 5- այլեզ օլուբ օլմազ, ումում վալիտէլէր եավրուճզգլարընա էն էյի պիր ղըտա Թէսաբիք իթմէք հավէսնէ տիւշէրլէր։ Պու հավէս գատընալար իչլուն ըէք թապէր պիր։ Զիրա վալիտէնին սիւտի նէ գատար չօգ օլա, չօճուզ 6 այլեզ օլունճա, արթեզ եալընը օնունլա պէսլէնէմէզ։ Բարիգին էն մէշհուր հէքիմէրինէն Տօգթ. Ֆալլէր՝ պու միհիմմ մէսէլէյի նազարը տիգգաթա ալարագ պիր չօգ թէճրիպպէ վէ թէտգիգաթտան սոնրա ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ նամ մատտէի ղըտայէյի խյատ իթմէշ, վէ պու փատէլի խյատ՝ Բարիզ, Լոնտրա վէ Եվրօբանընը պիլէհիմմէ թըզպ Տար իւլ Ֆիւնունլարընտան գապուլ վէ մազհարը թագտիր օլմուշ տըր։ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ՝ չիգօլաթա կիպի զայէթ լեզիզ պիր մատտէ օլուպ, ֆէվգէլատէ գուվվէթ վէրիճի վէ պէսլէյիճի տիր։ Վալիտէ սիւտինէքի պէսլէյիճի խասէնին իքի գաթ գուվվէթինի հարզ օլուուզընտան, չօճուգլար անը եէսիքճէ սէմիզլէնիրլէր, պէսլէնիրլէր, գուվվէթլէնիրլէր, չարուգ այագա գալգարլար վէ խասթա օլմագսըզընը տիչ չըգարըրլար։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ իլէ պէսլէնէն չօճուգլարընը իլէբուտէ տէ սաղլամ վէ կիւճլիս գուվվէթլի ատամար օլտուգլարը՝ պինէրճէ էմսալիյէ միսպէթտիր։ Տէրսատէթ վէ թաշրալարագի պիլճիմլէ էճզախանէլէրտէ վէ էճզա տէբօլարընտա սաթըլըր։ 18—7

ԻԼԱՆԱԹ

Հաճօրուլօ խանընտա սաքին մուֆլիս Մ. Հիսէյինճան վէ գումբանեասը զիմմէթինտէ ալտաղընը իսպաթ վէ եա մուվագգաթէն գապուլ վէ գայա իթթիրիճ օլան ալտաղալարը՝ Գանունամէի Թիքարէթին 211ինճի վէ անը վէլի իսէն մատտէսի մուճպիսնէ մուֆլիսը մէրգում Թարաֆընտան թէքլիֆ օլունճագ գանգօրատօնընն մուզաքէրէսի իչլուն իչպու 316 սէյէսի քէռան. եվէլին 28ինճի բէնճէնպիկ կիւնիւ սաաթ 6 բատտէրէրինտէ Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէնին իֆլասա մախսուս օտայա կէլմէլէրի։

Ժիւժ Գոմխէր

23 քէռան. եվվէլ 316

Մարիամ գատընա օլան տէյնը մահքիմէնին Թէսվիյէսի իչլուն Ըէճինա նամը տիկէր Թագուհի գատընը էօհտէսինտէ մուգայյէտ օլուպ վէրէսէսին իմիրգալի լազըմ կէլէն Գուրպագ Ատասընտա Պեօյրէք Բիացա ճատտէսինտէ էպնիյէսի միւլք զէմինի Սուլթան Մէհմէտ Խան վագֆընտան 9 նումէրօլը եալընը 12 հիսսէ իթիպարըյլա 5 հիսսէսինին ֆիւրուխթը Թահքը գարարա ալընմըշ օլմաղլա, պէրմուճիպը գարար հիսսէի մէգքիրէ Թարիքը իլանէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա մէվզուի միւզայէտէյ վազ օլունճաղընտան, իչթիասընա Թալիպ օլանլարը վէ տահա գիյատ մալիմաթ ալագ իսթէյէնլէրին՝ Մահքէմէի Թիճարէթ Իրգա տաբիքսնէկ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

21 քէռան. եվվէլ 316

Ճանիպը Հիճազը մէՀզէլէրէթթաղա իրսալ օլունճագ իւզրէ միւզայէսընա լիւզում կէօրիւնէն 25000 գըյէի ճեսիտ բարլագ վէ խալիս սարը ըէնկ լեբանթա բուլզնը զէյնիթ միւնագասասընա իպթիտար օլունճաղընտան, Թալիպ օլանլարը՝ գըյմէթը մուհամմէնէնին եօչրինէ միւսավի Թէէմին ագչէլէրի իլէ պէբապէր Մահլուլաթ իսաբէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի՝ 1ինճի տէֆա օլարագ իլան օլունը։

..1875.— Պալաթտա Թէրճէման Եունիս մահալլէսինտէ Գէնճէվի ճամի սօգաղընտա 11 նումէրօլը Թէրպիէն 95 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 69 զըրա պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին 16 հիսսէէն 5 հիսսէսի. Մուսթաֆա.

..42250.—Գատըրկատա Պօսթան Ալի մահալլէսինտէ Սէրայ Իչի Քիլիսէսի սօգաղընտա 42 նումէրօլը Թէրպիէն 253 զըրա արսատա մէպնի տիւքքեան հավասը վէ 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 66 զըրա պաղէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 350 ղչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Բէճէպ։

..12767.— Ահմէտիյէտ Սօֆուլար մահալլէսինտէ Մօլլա Խիւսրէվ սօգաղընտա 20 նումէրօլը Թէրպիէն 430 զըրա արսատա մէպնի 13 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 1 խարապ հավմամ վէ նըսֆ մասուրա մաբլէգիզ վէ 350 զըրա պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին սիւլս հիսսէսի. Խօրիճի Հիւսէյին։

..13000.. պէտէլը միւզայէտէսի 7300.— Գուսգարուտա Մուհսինէ Խաթուն մահալլէսինտէ Թուլումպա սօգաղընտա 2ինումէրօլը Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 10 զըրա արալըգ մահալինի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Բէճէպ։

..1295.—Սիւլէյմանիյէտ Քեարթպ Շեմսէտտին մահալլէսինտէ Իմարէթ սօգաղընտա 8 նումէրօլը Թէրպիէն 42 զըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյալը միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Խօրիճի Հիւսէյին։

..3200. — Ինճիր գարիյէսինտէ Շեհիտլիք սօգաղընտա միւքէրրէր 33 նումէրօլը պէրմուճիպը խարիթա 627 զըրա 16 բարմագ միքրէզ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. հաֆըզ Էօմէր։

..15000.— Շահզատէ Պաշընտա Գալենտերխանէ մահալլէսինտէ Շահզատէ Պայը ճատտէսինտէ 69 նումէրօլը Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 140 ղչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ պէրպէր տիւքքեանը կէտիկինին սիւլսան հիսսէսի. հաֆըզ Էօմէր։

..15000.— Սարը Գըզտա Իսքէնտէր Բաշա մահալլէսինտէ Դըզ Թաշը ճատտէսինտէ միւքէրրէր 97 նումէրօլը Թէրպիէն 122 զըրա արսատա մէպնի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ պիր մըգտար աչրգալը միւշթէմիլ ախչապ 2 պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Համզա։

..4500.—Ճիրպալիտէ Կիւլ Ճամիի Շերիֆի մահալլէսինտէ Ֆէնէր ճատտէսինտէ 273 վէ 275 նումէրօլը Թէրպիէն 40 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆայը միւշթէմիլ վէ Թահքընտա 1 տիւքքեանը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին սիւլս հիսսէսի։

..3000.—Գօսգատա Սէքպանպաշը Եագուպ Աղա մահալլէսինտէ Հասան Բաշա խանընտա իսթգաթտա 15 նումէրօլը Թէրպիէն 28 զըրա պիր պապ խարապ օտանըն 3 բուպ հիսսէսի. Համզա։

..3000.—Գօսգատա Սէքպանպաշը Եագուպ Աղա մահալլէսինտէ Հասան Բաշա խանընտա ալթ գաթտա 30 նումէրօլը Թէրպիէն 35 զըրա պիր պապ օտանըն 3 բուպ հիսսէսի. Համզա։

..3500.—Գարակէօմրիւքտ Ցէպպաղզատէ մահալլէսինտէ Եէնի Զէյնմէ ճատտէսինտէ 58 նումէրօլը Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ 30 զըրա պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. հաֆըզ Էօմէր։

..2500.— Պէշիքթաշա Թէշվիգիյէ մահալլէսինտէ Պիրինճի Եէնի սօգաղընտա 23 նումէրօլը Թէրպիէն 197 զըրա պիր գըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..1000.—Զարչուի Քէպիրտէ Սահհաֆլար պէզէսթէն գարուսընտա 35 նումէրօլը Թէրպիէն 6 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 40 ղչ. քիրալը միւլք մա կէտիք պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսիյլէ միւլքինին 9տա 1 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..4250.—Իսկիլիտարտա Արագիյէճի Հաճի Մէհմէտ մահալլէսինտէ Չրգմագ Օտալար սօգաղընտա 3 նումէրօլը Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 գուլյու վէ 30 զըրա պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. հաճի Մէհմէտ։

..6250.—Անատոլու Հիսարընտա Զավուշ Պայը սօգաղընտա 6 նումէրօլը Թէրպիէն 500 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սամանլըգ վէ 1 ախըր վէ 2 գուլյուլը միշթէմիլ Թէրպիէն 70000 զըրա Պէօյիւք Արմուտլը Պօսթան տիմէքլէ մաարուֆ պիր պապ պօսթանը 12 հիսսէ իթիպարըյլա 2 հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

..10000.—Աչըզ Բաշա մահալլէսինտէ Միւհէնթիս սօգաղընտա 2 նումէրօլը Թէրպիէն 120 զըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 50 զըրա պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..12000.—Գրզ Թաշը գուրպինտէ Մուսթաֆա Պէյ մահալլէսինտէ Գրզ Թաշը ճատտէսինտէ 38 նումէրօլը Թէրպիէն 140 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյուլը միշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. հաճի Ահմէտ։

..1255.—Գասըմ Բաշատա Հաճի Շապան մահալլէսինտէ Ուզուն Եալ Տերէ Եալը ճատտէսինտէ 209 նումէրօլը Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 60 ղչ. քիրալը միւլք մա կէտիք պիլա հավա ախչապ պիր պապ տիւքքեանըն բուպ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..1250.—Թըրգաի Շերիֆտէ Միրիմիրան Հասան Բաշա մահալլէսինտէ Էսկի Ալի Բաշա ճատտէսինտէ 36 նումէրօլը Թէրպիէն 20 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 20 ղչ. քիրալը ախչապ պիր պապ տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՐԻՄԱՑՈՒՆ

Պէտէլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղչ.-ատան նագտէն խֆա վէ նըսֆը տիկերխազինէի էվգաֆը Հիմայունա մախսուս սուրէթ վէ սերիի իլէ մահսուլէն Թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ աթիւզիքը մահլուլաթը իչպու 1316 սէնէսի քեռան. եվվէլին 18ինճի կիւնինտէն իթիպարէն մահը մէզքիրը 25ինճի բազար երթէսի կիւնիւ սաաթ 10տա գատար միւզայէտէսի իճրա օլընճաղընտան, Թալիպ օլանլարը՝ գըյմէթը մուհամմէնէնին եօչրինէ միւսավի Թէէմին ագչէլէրի իլէ պէբապէր Մահլուլաթ իսաբէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի՝ 1ինճի տէֆա օլարագ իլան օլունը։

..1875.— Պալաթտա Թէրճէման Եունիս մահալլէսինտէ Գէնճէվի ճամի սօգաղընտա 2 նումէրօլը Թէրպիէն 120 զըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 50 զըրա պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..12000.—Գրզ Թաշը գուրպինտէ Մուսթաֆա Պէյ մահալլէսինտէ Գրզ Թաշը ճատտէսինտէ 38 նումէրօլը Թէրպիէն 140 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյուլը միշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. հաճի Ահմէտ։

..1255.—Գասըմ Բաշատա Հաճի Շապան մահալլէսինտէ Ուզուն Եալ Տերէ Եալը ճատտէսինտէ 209 նումէրօլը Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 60 ղչ. քիրալը միւլք մա կէտիք պիլա հավա ախչապ պիր պապ տիւքքեանըն բուպ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..1250.—Թըրգաի Շերիֆտէ Միրիմիրան Հասան Բաշա մահալլէսինտէ Էսկի Ալի Բաշա ճատտէսինտէ 36 նումէրօլը Թէրպիէն 20 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 20 ղչ. քիրալը ախչապ պիր պապ տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

ԱԼԷԱՆՁԱ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՃԷՆՕՎՈՒԱ

ՖԼՈՒՆԷ

Սէրմայէ. Թէէմինաթ ագչէսի՝ 87,455,645

Գումբանեա՝ միւխթէլիֆ վէ մուայյէն վատէլի էօմիր սիկուրթասը, ճէհեզ, գայատ հայաթ չարթլյա վէ մուվագգաթ սուրէթիյէ էյրատ վէրմէք իչլուն սիկուրթալար ազատ իտէր վէ պէրվէճհը աթի մէնաֆիի կէօսթերիր։

Պիր սէնէ սիկուրթատան սօնրա, սիկուրթա մուգավէլէնամէսի (Բոլէ) չիւրիմէզ. տուէլլօ վէ ինթիհար թէէմին օլունը. հեր սէնաաթ վէ հեր եօնմուլզգ իչլուն մէզքիր սէնէտտէքի իւճրէթիտէն փազլա իւճրէթ ալընմազ, իւճրէթ վերիլմէմէկէ զաչատը Թագտիրտէ մէզքիր սիկուրթա մուգավէլէնամէսի՝ տէրուռնինտէ էվվէլճէ Թային օլունտը գըյմէթտէ կէրէկէ սաթ ալընը. մէզքիր մուգավէլէնամէնին Թանզիմինտէ խարճ մասրաֆ եօգտը։

Բէար վէ թէմէթթիւէ հիսսէսարլզգ վար։

ԳԱԶԱԱՐԱ ԳԱՐՇԸ ասխի սիկուրթա ազատ օլունը. մէսէլա գազա եիւզունտէն էօլիմ զուհուր իսէ իսէ, վէ եա տասիմի վէ եախօտ մուվագգաթի իգթիսասըզլըզգ կէլիր իսէ՝ սէրմայէ էօտէնիր վէ եախօտ եէկմիյէ թազմինաթ վէրմէլիր։

Թէհմիլ.—Վէլօսիբէտ, պէկիր, աբապա, թրամվայ, չըմէնտըֆէր, վաբոր վէ եէլզէն կէմիլերի, ավ վէ պէօճէք սօգուչը գազալարը՝ եա սէնասթըն իտրա օլունտըգը զէման վէ եախօտ անրն խարիճինտէ գազա վուգու պուլտըգտա թազմինաթ վէրմէք իչլուն սիկուրթա ազատ օլունը։

Թէզալիք գումբանեա՝ միւտաֆէաի նէգս վէ եախօտ ատամ վէ եա էշեա գուրթարմաղա չալըզըլըգը զէման վուգու պուլան գազալար իչլուն տաթի սիկուրթա ազատ իտէր։

Գումբանեանըն Պանգասը՝
ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ ՏԻՐ։
Ռոմոմ ոճԷՐԷ՝ Գ։ ՖԵՐԱՏԵԱՆ
Սթամպօլտա Հաճօրուլօ խանընտա
Ն՝ 53, 54, 55, 36։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՍԷՐՄԱՅԷ ԸՆԴՀԱՆՈՒ
ԲԻԷՆԹԼԷՐ օլունը՝ պրը 250,000,000 ֆԳ.
ԻՆԹԻՑԱԹ ԱԳԶԷՍԻ 100,000,000 »

Տէրսատէթ ամէնթէլիկի՝ Գարաքէօյ քէօբրիւսի գուրպինտէ Հալաճեան խան։

Իքինճի ամէնթէլիկի՝ Սթամպօլտա Սուլթան Համմամընտա Հաճօրուլօ խան։

Գրէտի Լիօնէ՝ հէր նէվի պանգա մուամէլաթը իճրա իտէր, եսհամ վէ թահվիլաթ իւգէրինէ իսթիգրազ վէրիր, եսհամ վէ թահվիլաթ ըէհին ալարագ հիսապը ճարիլէր (գօնթ գուրան) ապար, Ֆրանսա վէ մէմալիքը սարէրէնին միւխթէլիֆ բրյացալարընա գամպիօ չըգարը, գրէտիթօ քեղաղտարը վէրիր, պօրսա սըրարըլարը իճրա իտէր վէ չէրսիթը մուայյէնէ իլէ թէէսիսաթ գապուլ իտուպ վատէլի պօնօլար վէրիր։

Սթամպօլ իքինճի ամէնթէլիկի՝ հէր նէվի պանգա իշլէրի իճրա իտէր, մալ վէ էմթասյա մուգապլի իսթիգրազար վէրիր, եալընզ եէրլէշտիրմէք իճբէրթի ալարագ վէ եախօտ Տէրսատէթ վէ էճնէպի մեմլէքէթլերտէ սաթմաղը տերէօճհատ իտէրէք էմանէթ մուգամընտա մալ վէ էմթասա գապուլ էյլէր։

ՏԷՐՍԱՏԷԹՏԷ ԳԱԼԱԹԱՅԱ ԱԼԷՔՍԻԱՏՐ ԽԱՆԸՆՏԱ
Լ՝ ԳԱԼԱՄԻՏԱՍ

ԷՀԼԷ ՎԻՊՈՒԹ Վէ ՄՈՒՇԱՎԻՐ Վէ ՄԻՐԻԹԷԱՀԻՐՏ Վէ ՍԸԲԱՐԸՆԳԻԵԱՐ ՄԻՐԻՀԷՆՏԻՍ օլուպ հէր նէվ մաքինա վէ ֆապրիգա ալէթքը վէ Թէֆէրրուաթը վէ լեվազիմաթը իւղէրինէ օլան Թէէպպուսաթընը Թէնեզզիւլէն քենտարսէ պիլտիրիլմիկինտէ իգթիբա իտէն մալիմաթ վէ Իյզահաթ տէրհալ վէերիլիր։

Մէմալիքը Շահանէէ, քենտիսինտէն գիյատ տագի գ Ֆապրիգասը իմալ իթմիշ միհէնիս պուլընմատըգը կիպի, պու խուսուս իչլուն տախի քենտիսի իլէ իսթիշարէ իտէնլէրին մէմնուն գալմաճագլարը պէտիհի տիր։

Իլլէր վէ սըրարըլարը են քիչիքլէրինէ պիլէ ֆէվգէլատէ տիգգաթ օլունը։

ՋԻՑԱԹ ԷՀՎԷՆ 40—8

ՍԻՆԳԷՐ

Զաթը հազրէթը Շէհրիյարինին տիքիշ մաքինալարը միւթէահհիւտի

Ֆ. ՆԱՖՅԱԼԻՆԳԷՐ

Սինկէր գումբանեասընը իսալիս Ինկիլիզ չէլիկինէն օլարագ իրմալ իթմէքտէ օլտուգը մաքինալարընը զէրֆիէթ վէ մէթանէթ իլէ սաթիր պիր խայլի մուհասէնաթը օլ տէրէճէ թագտիր օլունմըշ տիր։ քի, պու կիւն տիւնեանը հեր թարաֆընտա պիրի ֆամիլեալար, թէրզիլէր վէ գունտուրաճար մահզա Սինկէր մաքինասը խթիմալ իթմէքտէ տիրլէր։

Սինկէր գումբանեասը՝ չիմտիկէ գատար վուգու պուլան միւթատտիտ սէրկիի ումումիլէրտէ տէօրթ եիւզճէն գիյատ տիրլօմ վէ միատալեալար նամլ օլմուշ տըր։

Շարգ իչլուն Սինկէր մաքինալարընը եէկճանէ տէբօգիթ օճքը պուլանան Մ. ժ. Նայտլինկէր՝ վիլայաթը Շահանէնին քեաֆֆէսինտէ միպէլէր Թէէսիս իթմիշ տիր։

Մէզքիր մաքինալարը մահալը Ֆիւրուխթը.

Պէյօղլունտա Տօգրու Եօլատ Կալաթա Սէրայընտա Մէքթէբը Սուլթանի գաբրլըրնատա։

Գալաթատա (Թունէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա։
(Թրամվայ սթասիօնընը գաբրլըրնատա։

Սթամպօլատա Սուլթան Համմամընտա Նումէրօ 2։

Ռուլթան Պայազիտտ Թրամվայ սթասիօնը գաբրլըրնատա Նօ. 13։

Թագլիտէրինէն սագընմագ իչլուն պալէտատէքի մարգանը՝ մաքինալարը իւզէրինտէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի։

1852ՏԻ ՄՈՒԼՈՍԼՈ

ՏՕԳԹ. Ս. ԹԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ
ԱՄԷՐԻԳԱԼԸ ՏԻԹ ԹԱՊԻՊԼԷՐԻ

Ն՝ 396 ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՑԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՑԱ 396 Ն՝

Եանի պէրթէանէ-էնին Իսալ Գաբրընտա, Զէյտ-Գէճանալարը Իսա Գաբրըրընտա)

Էն չէտիա ազրբսը օլան տիւքերի մուքէմմէլ ալէթք վասըթասըյլա դիր տէֆտա սալատուրբրլար. ուրբ իլէ էկէնէրին ուրբուշ էրեի տէֆտերի՝ չարթ ազը։

Նէվիճատա պիր ուսուլ իլէ տայանըգլը, զարբիթ վէ Թաղիի տիչին Թըզգբսը էյրէթի տիչէք եաբալար, վէ Խալ էեօրէ էի-ՀԱՆ գէՀԷ, Եեպ-էէՀԷՆ վէ տէրէՀՆ Ինդիրէ Թէէմին խաբէրը։

Ազըզ խասթալըգլարը Թէմամըլա Թեավի օլունը, վէ ուլուլարը իսալ իսալար վէ միւքէմմէլ քերբերինէր վասըթասըյլա ազրբսըզնա տիչ չըգարըրլար։

Զէյլ.—Ամէրիգա ատէթի մուէիպինէ, գըչ մէվսիմինտէ բազար կիւնի լերի տէ (եոյնէ էտտոր), վէ հեր կիւն (Խալ էեօեէ էտտոր) Պէյօղլունտա-մահալը մախսուսատա իսաթա գապուլ օլունը։

ՄԱՆՁԻՍԹԸՐ

1824ՏԻ ՄՈՒԼՈՍԼՈ ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ վէ Թէէմինաթ ագչէսի՝ 2,605,300 Ինկ. լիրասը
Սէնէվի իւճրէթ (Բրիմ) 831,217 » »

ՇԵՐԱՒԹԻ ԷՆ ԶԻՑԱՏԷ ՄԻԻՍԱԻՏ ՏԻՐ.

Գումբանեանըն մուիթէպէրլիկի Օսմ. Պանգասընտան միւրաճաաթ օլընը։

ԹԻՒՐԲԻԼ ԻԶԻՆ ՈՒՄՈՒՄԻ ԱՃԷՆՑԻԱ՝

Գալաթատա Վէյվոտա սօգաղընտա Օսմանլը Պանգասը գուրպինտէ Յակոբեան խան Ն՝ 71։
Սթանպոլ հիհէթինտէ չիւպէսի Ֆընտրգլեան խան Նօ. 23։

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՎԷ ԻՄԹԻՅԱԶԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԷՐՄԱՅԷ՝ ԻՀԹԻՅԱԹ ՎԷ ԹԷԷՄԻՆԱԹ ՖՐԳ, 7,500,000

1899տա մէրի իւլ իճրա էօմիւբ սիկուրթասը պէտէլի Ֆրգ. 19,534,276
» » » » եանկըն » » » 460,267,203
» » » » » » բրիմի » 1,433,965

Էօմիւր էտէրինի վէ չօճուգլար իչլուն միւթէտիլ լէբարթի իլէ սիկուրթա ազատ իտէր։

Ամանաթ գոբզը հեր նէվի պինա վէ էշեա իւզէրինէ սիկուրթա ազատ իտէր։

Նոթէլեր՝ էոալ բբնա գարշը մալ, եվրագը նագտիյէ վէ վարօր սիկուրթալարը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½%, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% Թէմէթթիւ Թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին պանքէրլէրի (Տէրսատէթտէ Գրէտի Լիօնէ,
(Լօնտրատա Անկլօ Աւսթրիան Պանք,
(Սօֆիատա Պանք Նատիոնալ Պիլկար։

Սթանպոլ հիհէթի ամէնթէսի Թիւրքիա իչլուն ումումի ամէնթէ
Բ. Գ. ԳԱՍԱՊԵԱՆ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Սուլթան-Համմամ, Տիգրանեան խան։ Գալաթա Մէրթէպանի սօգաղ, Ճէտիա խան։

Թիւրքիա իչլուն ումումի միւֆէթթիլ
Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ